

Tratat de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice
(EURATOM)

MAIESTATEA SA REGELE BELGIENILOR, PREȘEDINTELE REPUBLICII FEDERALE GERMANIA, PREȘEDINTELE REPUBLICII FRANCEZE, PREȘEDINTELE REPUBLICII ITALIENE, ALTEȚA SA REGALĂ MAREA DUCESĂ DE LUXEMBURG, MAIESTATEA SA REGINA ȚĂRILOR DE JOS –

CONȘTIENȚI că energia nucleară constituie resursa esențială care asigură dezvoltarea și înnoirea producțiilor și va permite progresul acțiunilor pentru pace,

CONVINȘI că doar un efort comun, întreprins fără întârziere, face posibile realizări pe măsura capacității creatoare a țărilor lor,

HOTĂRĂȚI să creeze condițiile de dezvoltare a unei industrii nucleare puternice, sursă de mari disponibilități de energie și de modernizare a tehnicilor, precum și de numeroase alte aplicații care să contribuie la bunăstarea popoarelor lor,

PREOCUPAȚI de stabilirea condițiilor de securitate menite să îndepărteze pericolele pentru viața și sănătatea populațiilor,

DORNICI să asocieze și alte țări la acțiunea lor și să coopereze cu organizațiile internaționale interesate de dezvoltarea pașnică a energiei atomice –

DECID crearea unei Comunități Europene a Energiei Atomice (EURATOM) și desemnează în acest scop drept plenipotențari:

Maiestatea Sa Regele Belgienilor, pe:

Dl Paul-Henri Spaak, ministrul Afacerilor Externe;

Baronul J. Ch. Snoy et d'Oppuers, Secretar General în Ministerul Afacerilor Economice, președinte al delegației belgiene la Conferința interguvernamentală;

Președintele Republicii Federale Germania, pe:

Dr. Konrad Adenauer, Cancelar Federal;

Prof. dr. Walter Hallstein, Secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe;

Președintele Republicii Franceze, pe:

Dl Christian Pineau, ministrul Afacerilor Externe,

Dl Maurice Faure, Secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe;

Președintele Republicii Italiene, pe:

Dl Antonio Segni, Președintele Consiliului de Miniștri;

Prof. Gaetano Martino, ministrul Afacerilor Externe;

Alteța Sa Regală Marea Ducesă de Luxemburg, pe:

Dl Joseph Bech, Președintele Guvernului, ministrul Afacerilor Externe;

Excelența sa dl Lambert Schaus, Ambasador, Președintele delegației luxemburgheze la Conferința interguvernamentală;

Maiestatea Sa Regina Țărilor de Jos, pe:

Dl Joseph Luns, ministrul Afacerilor Externe,

Dl J. Linthorst Homan, Președintele delegației olandeze la Conferința interguvernamentală,

CARE, după ce au făcut schimb de depline puteri, recunoscute ca fiind sub formă valabilă și în forma convenită,

CONVIN asupra dispozițiilor care urmează.

TITLUL I

Misiunile Comunității

ARTICOLUL 1

Prin prezentul tratat, Înaltele Părți Contractante instituie între ele o COMUNITATE EUROPEANĂ A ENERGIEI ATOMICE (EURATOM).

Comunitatea are misiunea să contribuie, prin stabilirea condițiilor necesare formării și dezvoltării rapide a industriilor nucleare, la ridicarea nivelului de trai în statele membre și la dezvoltarea schimburilor cu celelalte țări.

ARTICOLUL 2

Pentru îndeplinirea misiunii sale în condițiile prevăzute în prezentul tratat, Comunitatea trebuie:

- a) să dezvolte cercetarea și să asigure diseminarea cunoștințelor tehnice;
- b) să stabilească norme unitare de securitate pentru protecția sanitară a populației și a lucrătorilor și să vegheze la aplicarea acestora;
- c) să faciliteze investițiile și să asigure, în special prin încurajarea inițiativelor întreprinderilor, realizarea instalațiilor de bază necesare pentru dezvoltarea energiei nucleare în Comunitate;
- d) să vegheze la aprovizionarea constantă și echitabilă a tuturor utilizatorilor Comunității cu minereuri și combustibili nucleari;
- e) să garanteze, prin controale adecvate, că utilizarea materialelor nucleare nu este deturnată spre alte scopuri decât cele cărora le sunt destinate;
- f) să exercite dreptul de proprietate care îi este recunoscut asupra materialelor de fisiune speciale;
- g) să asigure piețe mari de desfacere și accesul la cele mai bune mijloace tehnice, prin crearea unei piețe comune a materialelor și echipamentelor specializate, prin libera circulație a capitalurilor pentru investițiile în domeniul nuclear și prin libertatea de a angaja specialiști din cadrul Comunității;
- h) să instituie cu celelalte țări și cu organizațiile internaționale orice legături care pot promova progresul în utilizarea pașnică a energiei nucleare.

ARTICOLUL 3

(1) Îndeplinirea sarcinilor încredințate Comunității este asigurată de:

- o Adunare;
- un Consiliu;
- o Comisie;

- o Curte de Justiție.

Fiecare instituție acționează în limitele atribuțiilor conferite de prezentul tratat.

(2) Consiliul și Comisia sunt sprijinite de un Comitet Economic și Social care are funcții consultative.

TITLUL II

Dispoziții menite să încurajeze progresul în domeniul energiei nucleare

CAPITOLUL I

Dezvoltarea cercetării

ARTICOLUL 4

(1) Comisia are sarcina să promoveze și să faciliteze cercetările nucleare în statele membre și să le completeze prin aplicarea programului de cercetare și educație al Comunității.

(2) În acest domeniu, activitatea Comisiei se desfășoară în domeniul definit în lista care constituie anexa I la prezentul tratat.

Această listă poate fi modificată de Consiliu, care hotărăște cu majoritate calificată la propunerea Comisiei. Aceasta consultă Comitetul Științific și Tehnic prevăzut la articolul 134.

ARTICOLUL 5

Pentru a promova coordonarea cercetărilor întreprinse în statele membre și pentru a le putea completa, Comisia invită fie printr-o cerere specială adresată unui anumit destinatar și transmisă statului membru căruia acesta îi aparține, fie printr-o cerere generală făcută publică, statele membre, persoanele sau întreprinderile să-i transmită programele lor cu privire la cercetările definite în cererea sa.

După ce a oferit celor interesați toate posibilitățile de a-și prezenta observațiile, Comisia poate formula un aviz motivat cu privire la oricare din programele care i-au fost transmise. La cererea

statului în cauză, a persoanei sau a întreprinderii care i-a transmis programul, Comisia trebuie să formuleze un astfel de aviz.

Prin intermediul acestor avize, Comisia recomandă evitarea suprapunerilor inutile și orientează cercetările spre sectoarele insuficient studiate. Comisia nu poate publica programele fără acordul statelor, persoanelor sau întreprinderilor care le-au transmis.

Comisia publică periodic o listă a sectoarelor de cercetare nucleară pe care le consideră insuficient studiate.

Comisia îi poate invita pe reprezentanții centrelor publice și private de cercetări, precum și pe toți experții care efectuează cercetări în aceleași domenii sau în domenii conexe, cu scopul de a proceda la consultări reciproce și schimburi de informații.

ARTICOLUL 6

Pentru a încuraja derularea programelor de cercetare care îi sunt transmise, Comisia poate:

- a) să acorde sprijin financiar în cadrul contractelor de cercetare, cu excepția subvențiilor;
- b) să furnizeze, cu titlu oneros sau gratuit, materiile prime sau materiile speciale de fisiune de care dispune pentru derularea acestor programe;
- c) să pună la dispoziția statelor membre, persoanelor sau întreprinderilor, cu titlu oneros sau gratuit, instalații, echipamente sau să asigure asistență de specialitate;
- d) să determine finanțarea în comun de către statele membre, persoanele sau întreprinderile interesate.

ARTICOLUL 7

Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, care consultă Comitetul Științific și Tehnic, adoptă programele de cercetare și educație ale Comunității.

Aceste programe se stabilesc pentru o perioadă care nu poate depăși cinci ani.

Fondurile necesare derulării acestor programe sunt prevăzute în fiecare an în bugetul pentru cercetări și investiții al Comunității.

Comisia asigură derularea programelor și prezintă în fiecare an Consiliului un raport pe această temă.

Comisia informează permanent Comitetul Economic și Social cu privire la liniile generale ale programelor de cercetare și educație ale Comunității.

ARTICOLUL 8

(1) Comisia creează, după consultarea Comitetului Științific și Tehnic, un Centru Comun de Cercetări Nucleare.

Centrul asigură derularea programelor de cercetare și a celorlalte sarcini încredințate de către Comisie.

De asemenea, Centrul asigură stabilirea unei terminologii nucleare uniforme și a unui sistem unic de etalonare.

Centrul înființează un birou central pentru măsurători nucleare.

(2) Din motive geografice sau funcționale, activitățile Centrului se pot desfășura în sedii distincte.

ARTICOLUL 9

(1) După solicitarea avizului Comitetului Economic și Social, Comisia poate înființa, în cadrul Centrului Comun pentru Cercetări Nucleare, școli pentru pregătirea de specialiști, în special în domeniul prospectărilor miniere, producției de materiale nucleare de mare puritate, tratării combustibililor iradiați, infrastructurii nucleare, protecției sanitare, producției și utilizării elementelor radioactive.

Comisia stabilește modalitățile de pregătire.

(2) Se va înființa o instituție de nivel universitar ale cărei modalități de funcționare vor fi stabilite de Consiliu, care hotărăște cu majoritate calificată la propunerea Comisiei.

ARTICOLUL 10

Pe bază de contract, Comisia poate încredința statelor membre, persoanelor sau întreprinderilor, precum și unor state terțe, organizații internaționale sau resortisanți aparținând unor state terțe derularea unor părți ale programului comunitar de cercetare.

ARTICOLUL 11

Comisia publică programele de cercetare prevăzute la articolele 7, 8 și 10, precum și rapoarte periodice cu privire la stadiul de execuție a programelor.

CAPITOLUL II

Difuzarea cunoștințelor

Secțiunea I

Cunoștințele aflate la dispoziția Comunității

ARTICOLUL 12

Pe bază de cerere adresată Comisiei, statele membre, persoanele și întreprinderile au dreptul de a beneficia de licențe neexclusive pentru brevetele, titlurile de protecție tranzitorie, modelele de utilitate sau cererile de brevete care sunt proprietatea Comunității, în măsura în care pot exploata efectiv invențiile în cauză.

În aceleași condiții, Comisia acordă sublicențe pentru brevetele, titlurile de protecție tranzitorie, modelele de utilitate sau cererile de brevete, în cazul în care Comunitatea beneficiază de licențe contractuale care prevăd o asemenea posibilitate.

În condiții care urmează a fi stabilite de comun acord cu beneficiarii, Comisia acordă aceste licențe sau sublicențe și comunică toate cunoștințele necesare în vederea utilizării lor. Aceste condiții

prevăd în special o indemnizație corespunzătoare și, eventual, dreptul posesorului de licență de a acorda sublicențe unor terțe persoane, precum și obligația de a trata cunoștințele comunicate drept secrete de fabricație.

În caz de divergență în stabilirea condițiilor prevăzute în paragraful al treilea, beneficiarii pot sesiza Curtea de Justiție în vederea stabilirii condițiilor corespunzătoare.

ARTICOLUL 13

Comisia trebuie să comunice statelor membre, persoanelor și întreprinderilor cunoștințele care nu fac obiectul dispozițiilor articolului 12, dobândite de Comunitate și care provin din derularea programului propriu de cercetare sau care i-au fost comunicate cu dreptul de a putea dispune liber de ele.

Cu toate acestea, Comisia poate subordona comunicarea acestor cunoștințe condiției ca acestea să rămână confidențiale și să nu fie transmise unor terți.

Comisia nu poate comunica cunoștințele dobândite sub rezerva restricțiilor cu privire la utilizarea și difuzarea lor – de exemplu, așa-numitele cunoștințe clasificate – decât prin asigurarea respectării restricțiilor cu privire la aceste informații.

Secțiunea II

Alte cunoștințe

a) Difuzarea prin procedee amiabile

ARTICOLUL 14

Comisia depune eforturi pentru a obține sau a face să fie obținută pe cale amiabilă comunicarea cunoștințelor utile în vederea realizării obiectivelor Comunității, precum și acordarea de licențe privind modul de utilizare a brevetelor, titlurilor de protecție tranzitorie, modelelor de utilitate sau cererilor de brevete care protejează astfel de cunoștințe.

ARTICOLUL 15

Comisia stabilește o procedură prin care statele membre, persoanele și întreprinderile pot schimba prin intermediul acesteia rezultatele provizorii sau definitive ale cercetărilor lor, în măsura în care nu este vorba de rezultate obținute de Comunitate pe baza mandatelor de cercetare încredințate de către Comisie.

Această procedură trebuie să asigure caracterul confidențial al schimburilor. Cu toate acestea, pentru documentare, rezultatele comunicate pot fi transmise de Comisie Centrului Comun de Cercetări Nucleare, fără ca această transmitere să aibă drept urmare un drept de utilizare asupra căruia autorul comunicării nu și-a dat acordul.

b) Comunicarea din oficiu către Comisie

ARTICOLUL 16

(1) Din momentul depunerii unei cereri de brevet sau de model de utilitate care se referă la un subiect specific domeniului nuclear într-un stat membru, acesta din urmă solicită acordul solicitantului pentru a comunica imediat Comisiei conținutul acesteia.

În cazul în care solicitantul este de acord, această comunicare se face în termen de trei luni de la depunerea cererii. În absența acordului solicitantului, statul membru notifică Comisia, în cadrul aceluiași termen, despre existența cererii.

Comisia poate cere statului membru să îi comunice conținutul unei cereri a cărei existență i-a fost notificată.

Comisia prezintă cererea în termen de două luni de la notificare. Orice prelungire a acestui termen duce la o prelungire egală a termenului prevăzut la paragraful al șaselea.

Statul membru, sesizat prin cererea Comisiei, trebuie să ceară din nou acordul solicitantului pentru comunicarea conținutului cererii. În cazul obținerii acordului, această comunicare se face fără întârziere.

În absența acordului, statul membru este totuși obligat să facă această comunicare Comisiei în termen de optsprezece luni de la data depunerii cererii.

(2) Statele membre trebuie să comunice Comisiei, în termen de optsprezece luni de la data depunerii, existența oricărei cereri de brevet sau de model de utilitate nepublicată încă și pe care o consideră, la o primă evaluare, ca referindu-se la un subiect care, fără a fi specific nuclear, este direct legat și esențial pentru dezvoltarea energiei nucleare în Comunitate.

La cererea Comisiei, conținutul cererii îi este comunicat în termen de două luni.

(3) Statele membre trebuie să reducă cât mai mult posibil durata procedurii privind cererile de brevete sau de modele de utilitate în domeniile prevăzute în alineatele (1) și (2), care fac obiectul unei cereri din partea Comisiei, astfel încât publicarea lor să se facă în cel mai scurt termen.

(4) Comunicările menționate anterior trebuie considerate de către Comisie ca fiind confidențiale. Acestea se fac numai în scop de documentare. Cu toate acestea, Comisia poate folosi invențiile comunicate cu acordul solicitantului sau în conformitate cu articolele 17 - 23.

(5) Dispozițiile prezentului articol nu se aplică dacă un acord încheiat cu un stat terț sau o organizație internațională este incompatibil cu comunicarea.

c) Acordarea de licențe prin arbitraj sau din oficiu

ARTICOLUL 17

(1) În absența unui acord amiabil, se pot acorda licențe neexclusive prin arbitraj sau din oficiu, în condițiile stabilite în articolele 18 - 23:

a) Comunității sau întreprinderilor comune cărora le este atribuit acest drept în temeiul articolului 48 cu privire la brevete, titluri de protecție tranzitorie sau modele de utilitate privind invenții direct legate de cercetările nucleare, în măsura în care acordarea acestor licențe este necesară pentru continuarea propriilor cercetări sau este indispensabilă funcționării instalațiilor lor.

La solicitarea Comisiei, aceste licențe includ dreptul de a autoriza utilizarea invenției de către terți, în măsura în care aceștia execută lucrări sau comenzi pentru Comunitate sau pentru întreprinderile comune.

b) persoanelor sau întreprinderilor care au înaintat Comisiei o cerere pentru brevetele, titlurile de protecție tranzitorie sau modelele de utilitate privind o invenție direct legată și esențială dezvoltării energiei nucleare în Comunitate, în măsura în care sunt îndeplinite toate condițiile care urmează:

- i) un termen de cel puțin patru ani a expirat de la depunerea cererii de brevet, cu excepția cazului în care este vorba de o invenție al cărei obiect este specific domeniului nuclear;
- ii) cerințele pe care le antrenează dezvoltarea energiei nucleare pe teritoriile unui stat membru în care o invenție este protejată, așa cum este văzută dezvoltarea respectivă din punctul de vedere al Comisiei, nu sunt îndeplinite în ceea ce privește această invenție;
- iii) titularul, invitat să îndeplinească aceste cerințe el însuși sau prin intermediul celor cărora li s-a acordat licență în acest sens, nu s-a conformat;
- iv) persoanele sau întreprinderile beneficiare sunt în măsură să îndeplinească aceste cerințe în mod eficient prin exploatarea lor.

Fără o cerere prealabilă din partea Comisiei, statele membre nu pot lua nici un fel de măsură coercitivă prevăzută în legislația lor internă cu privire la acoperirea acestor necesități, care să aibă drept efect limitarea protecției acordate invenției.

(2) Acordarea unei licențe neexclusive în condițiile prevăzute în paragraful precedent nu poate fi obținută dacă titularul constată existența unui motiv legitim și, în special, în condițiile în care nu a beneficiat de un termen corespunzător.

(3) Acordarea unei licențe conform alineatului (1) dă dreptul la o despăgubire integrală al cărei cuantum urmează a fi convenit între titularul brevetului, titlului de protecție tranzitorie sau modelului de utilitate și beneficiarul licenței.

(4) Prevederile prezentului articol nu aduc atingere dispozițiilor Convenției de la Paris privind protecția proprietății industriale.

Pentru scopurile prevăzute în această secțiune, se instituie un Comitet de Arbitraj ai cărui membri sunt desemnați și al cărui regulament este stabilit de Consiliu la propunerea Curții de Justiție.

În termen de o lună de la notificarea lor, deciziile Comitetului de Arbitraj pot face obiectul unei căi de atac suspensive a părților în fața Curții de Justiție. Controlul exercitat de Curtea de Justiție se limitează la legalitatea formală a deciziei și la interpretarea dată de Comitetul de Arbitraj dispozițiilor prezentului tratat.

Deciziile definitive ale Comitetului de Arbitraj au putere de lucru judecat între părțile implicate. Acestea au forță executorie în condițiile stabilite la articolul 164.

ARTICOLUL 19

În cazul în care, în lipsa unui acord amiabil, Comisia își propune să obțină acordarea de licențe conform articolului 17, aceasta îl înștiințează pe titularul brevetului, titlului de protecție provizorie, modelului de utilitate sau cererii de brevet și menționează în această înștiințare beneficiarul și sfera de cuprindere a licenței.

ARTICOLUL 20

În termen de o lună de la primirea înștiințării menționate la articolul 19, titularul poate propune Comisiei, și, după caz, beneficiarului terț să ajungă la un compromis cu scopul de a sesiza Comitetul de Arbitraj.

În cazul în care Comisia sau beneficiarul terț refuză să ajungă la un compromis, Comisia nu poate cere statului membru sau instanțelor sale competente să acorde sau să faciliteze acordarea licenței.

În cazul în care Comitetul de Arbitraj, în baza compromisului, recunoaște cererea Comisiei ca fiind conformă cu dispozițiile articolului 17, formulează o decizie fundamentată privind acordarea licenței în favoarea beneficiarului, stabilind totodată condițiile și remunerația pentru aceasta, în măsura în care părțile nu au căzut de acord în această privință.

ARTICOLUL 21

În cazul în care titularul nu propune sesizarea Comitetului de Arbitraj, Comisia poate cere statului membru interesat sau instanțelor sale competente să acorde sau să faciliteze acordarea licenței.

În cazul în care, după audierea titularului, statul membru sau instanțele sale competente consideră că nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 17, informează Comisia despre refuzul de a acorda sau de a facilita acordarea licenței.

În cazul în care statul membru refuză acordarea sau facilitarea acordării licenței sau nu oferă, în termen de patru luni de la cerere, nici o explicație cu privire la acordarea licenței, Comisia poate sesiza în termen de două luni Curtea de Justiție.

Titularul trebuie audiat în cursul procedurii în fața Curții de Justiție.

În cazul în care hotărârea Curții de Justiție constată faptul că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 17, statul membru sau instanțele sale competente au obligația de a lua măsurile pe care le presupune executarea acestei hotărâri.

ARTICOLUL 22

(1) În cazul în care titularul brevetului, titlului de proprietate provizorie sau modelului de utilitate și beneficiarul licenței nu cad de acord cu privire la cuantumul despăgubirii, cei implicați pot încheia un compromis cu scopul de a sesiza Comitetul de Arbitraj.

Părțile renunță prin aceasta la orice acțiune, cu excepția celei menționate la articolul 18.

(2) În cazul în care beneficiarul refuză încheierea unui compromis, licența de care a beneficiat este considerată nulă.

În cazul în care titularul refuză încheierea unui compromis, despăgubirea prevăzută în prezentul articol este stabilită de instanțele naționale competente.

ARTICOLUL 23

După expirarea unui termen de un an, deciziile Comitetului de Arbitraj sau ale instanțelor naționale competente pot fi revizuite cu privire la condițiile de licență, în măsura în care există fapte noi care justifică acest lucru.

Responsabilitatea revizuirii revine instanței care a emis decizia.

Secțiunea III

Dispoziții privind secretul

ARTICOLUL 24

Cunoștințele dobândite de Comunitate prin derularea propriului program de cercetări, a căror divulgare poate dăuna intereselor de apărare ale unuia sau mai multor state membre, sunt supuse unui regim de secret în următoarele condiții:

1. La propunerea Comisiei, Consiliul adoptă un regulament de securitate care, ținând cont de dispozițiile prezentului articol, stabilește diferitele regimuri de secret și măsurile de siguranță care trebuie puse în aplicare pentru fiecare dintre acestea.
2. Comisia trebuie să treacă cu titlu provizoriu în regim de secret, conform celor prevăzute de regulamentul de securitate în acest sens, cunoștințele a căror divulgare, după aprecierea acesteia, poate dăuna intereselor de apărare ale unuia sau mai multor state membre.

Comisia comunică imediat aceste cunoștințe statelor membre, care trebuie să asigure în aceleași condiții, cu titlu provizoriu, regimul de secret.

În termen de trei luni, statele membre informează Comisia dacă doresc să mențină regimul provizoriu aplicat, să îl înlocuiască cu un alt regim sau să ridice regimul de secret.

La expirarea acestui termen, se aplică cel mai sever dintre regimurile solicitate astfel. Comisia notifică statele membre în acest sens.

La solicitarea Comisiei sau a unui stat membru, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate oricând aplica un alt regim sau poate ridica regimul de secret. Consiliul ia notă de punctul de vedere al Comisiei înainte de a se pronunța asupra unei cereri a unui stat membru.

3. Dispozițiile articolelor 12 și 13 nu se aplică cunoștințelor supuse unui regim de secret.

Cu toate acestea, cu condiția ca măsurile de siguranță aplicabile să fie respectate,

a) cunoștințele menționate la articolele 12 și 13 pot fi comunicate de Comisie:

i) unei întreprinderi comune,;

ii) unei persoane sau unei întreprinderi, alta decât o întreprindere comună, prin intermediul statului membru pe al cărui teritoriu își desfășoară activitatea;

b) cunoștințele menționate la articolul 13 pot fi comunicate de un stat membru unei persoane sau unei întreprinderi, alta decât o întreprindere comună, care își desfășoară activitatea pe teritoriul acestui stat, cu condiția de a notifica această comunicare Comisiei;

c) în plus, fiecare stat membru are dreptul de a cere Comisiei, pentru propriile necesități sau pentru cele ale unei persoane sau ale unei întreprinderi care își desfășoară activitatea pe teritoriul acestui stat, acordarea unei licențe în conformitate cu articolul 12.

ARTICOLUL 25

(1) Statul membru care comunică existența sau conținutul unei cereri de brevet sau al unui model de utilitate, cu referire la unul din obiectele menționate la articolul 16 alineatele (1) sau (2), precizează, dacă este cazul, necesitatea de a supune această cerere, din motive de apărare, regimului de secret pe care îl indică, precizând durata probabilă a acestuia.

Comisia transmite celorlalte state membre toate comunicările pe care le primește în temeiul paragrafului anterior. Comisia și statele membre au obligația de a respecta măsurile care implică, în termenii regulamentului de securitate, regimul de secret solicitat de statul de origine.

(2) Comisia poate trimite totodată aceste comunicări fie întreprinderilor comune, fie, prin intermediul unui stat membru, unei persoane sau întreprinderi, alta decât o întreprindere comună, care își desfășoară activitatea pe teritoriul acestui stat.

Invențiile care fac obiectul cererilor menționate la alineatul (1) nu pot fi folosite decât cu acordul solicitantului sau în conformitate cu dispozițiile articolelor 17 - 23.

Comunicările și, după caz, utilizarea menționate în prezentul paragraf sunt supuse măsurilor care implică, în termenii regulamentului de securitate, regimul de secret solicitat de statul de origine.

Acestea sunt, în toate cazurile, supuse consimțământului statului de origine. Refuzul comunicării și utilizării nu pot fi motivate decât din motive de apărare.

(3) La solicitarea Comisiei sau a unui stat membru, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate oricând aplica un alt regim sau poate ridica regimul de secret. Consiliul ia notă de punctul de vedere al Comisiei înainte de a se pronunța asupra unei cereri a unui stat membru.

ARTICOLUL 26

(1) În cazul în care cunoștințele care fac obiectul unor brevete, cereri de brevet, titluri de protecție provizorie sau modele de utilitate au regim secret conform dispozițiilor articolelor 24 și 25, statele care au solicitat aplicarea acestui regim nu pot refuza autorizarea depunerii unor cereri asemănătoare în celelalte state membre.

Fiecare stat membru ia măsurile necesare pentru ca asemenea titluri și cereri să rămână secrete, în funcție de procedura prevăzută prin legile și regulamentele sale interne.

(2) Cunoștințele cu regim secret conform articolului 24 nu pot face obiectul unor înregistrări în afara statelor membre decât cu consimțământul unanim al acestora din urmă. În cazul în care aceste state nu adoptă nici o poziție, consimțământul este considerat ca fiind dat după expirarea unui termen de șase luni de la data comunicării acestor cunoștințe de către Comisie statelor membre.

ARTICOLUL 27

Despăgubirea prejudiciului suportat de solicitant ca urmare a trecerii la regimul de secret din motive de apărare se supune dispozițiilor legilor naționale ale statelor membre și revine statului care a solicitat trecerea la regimul de secret sau care a provocat fie accentuarea sau prelungirea regimului de secret, fie interdicția înregistrării în afara Comunității.

În cazul în care mai multe state membre au provocat, fie accentuarea sau prelungirea regimului de secret, fie interzicerea înregistrării în afara Comunității, acestea vor trebui să repare în mod solidar prejudiciul rezultat din solicitarea lor.

Comunitatea nu poate pretinde nici un fel de despăgubire în temeiul prezentului articol.

Secțiunea IV

Dispoziții speciale

ARTICOLUL 28

În cazul în care, ca urmare a comunicării lor Comisiei, cererile de brevet sau de model de utilitate nepublicate încă, ori brevetele sau modelele de utilitate care au regim secret din motive de apărare, sunt folosite ilegal sau ajung la cunoștința unui terț neautorizat, Comunitatea are obligația de a repara daunele provocate celui îndreptățit.

Fără a aduce atingere propriilor drepturi împotriva autorului, Comunitatea se subrogă celor interesați în exercitarea drepturilor lor de regres împotriva terților, în măsura în care Comisia a suportat repararea daunelor. Dreptul Comunității de a acționa împotriva autorului daunei, în conformitate cu dispozițiile generale în vigoare, rămâne intact.

ARTICOLUL 29

Orice acord sau contract având drept obiect schimbul de cunoștințe științifice sau industriale în domeniul nuclear între un stat membru, o persoană sau o întreprindere și un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț care necesită, de o parte sau de cealaltă, semnătura unui stat care acționează în exercitarea suveranității sale, trebuie încheiat de către Comisie.

Cu toate acestea, Comisia poate autoriza un stat membru, o persoană sau o întreprindere să încheie astfel de acorduri, în condiții pe care le consideră corespunzătoare, sub rezerva aplicării dispozițiilor articolelor 103 și 104.

CAPITOLUL III

Protecția sanitară

ARTICOLUL 30

La nivelul Comunității se instituie norme de bază cu privire la protecția sanitară a populației și lucrătorilor împotriva pericolelor care rezultă din radiațiile ionizante.

Normele de bază reprezintă:

- a) dozele maxime admise în condiții de securitate suficientă;
- b) expunerile și contaminările maxime admise;
- c) principiile fundamentale de supraveghere medicală a lucrătorilor.

ARTICOLUL 31

Normele de bază sunt elaborate de Comisie după obținerea avizului unui grup de personalități desemnate de Comitetul Științific și Tehnic dintre experții științifici ai statelor membre, în special dintre experții din domeniul sănătății publice. Comisia cere avizul Comitetului Economic și Social pentru normele de bază astfel elaborate.

După consultarea Adunării, Consiliul stabilește normele de bază cu majoritate calificată asupra propunerii Comisiei, care îi transmite punctele de vedere ale comitetelor solicitate de aceasta.

ARTICOLUL 32

La solicitarea Comisiei sau a unui stat membru, normele de bază pot fi revizuite sau completate urmând procedura descrisă la articolul 31.

Comisia trebuie să examineze orice cerere formulată de un stat membru.

ARTICOLUL 33

Fiecare stat membru își stabilește propriile legi, regulamente și norme administrative pentru a asigura respectarea normelor de bază fixate și ia măsurile necesare în ceea ce privește instruirea, educarea și formarea profesională.

Comisia face toate recomandările în vederea asigurării armonizării dispozițiilor aplicabile în acest scop în statele membre.

În acest scop, statele membre trebuie să comunice Comisiei dispozițiile respective așa cum sunt acestea aplicabile în momentul intrării în vigoare a prezentului tratat, precum și proiectele ulterioare de dispoziții de natură similară.

Eventualele recomandări ale Comisiei care privesc proiectele de dispoziții trebuie făcute în termen de trei luni din momentul comunicării acestor proiecte.

ARTICOLUL 34

Fiecare stat membru pe teritoriul căruia trebuie să aibă loc experiențe deosebit de periculoase are obligația de a lua măsuri suplimentare de protecție sanitară, pentru care cere avizul prealabil al Comisiei.

Avizul conform al Comisiei este necesar în cazul în care există posibilitatea ca aceste experiențe să afecteze teritoriile celorlalte state membre.

ARTICOLUL 35

Fiecare stat membru realizează instalațiile necesare efectuării controlului permanent al nivelului de radioactivitate în atmosferă, ape și sol, precum și controlul respectării normelor de bază.

Comisia are drept de acces la aceste instalații de control; aceasta le poate verifica funcționarea și eficacitatea.

ARTICOLUL 36

Informațiile privind controalele menționate la articolul 35 sunt comunicate cu regularitate de către autoritățile competente Comisiei, pentru ca aceasta din urmă să fie ținută la curent cu privire la nivelul de radioactivitate care ar putea exercita o influență asupra populației.

ARTICOLUL 37

Fiecare stat membru are obligația de a furniza Comisiei toate datele generale ale oricărui proiect de eliminare a materiilor radioactive de orice fel, pentru ca astfel să se poată stabili dacă derularea acestui proiect poate provoca contaminarea radioactivă a apelor, solului sau spațiului aerian ale unui alt stat membru.

În urma consultării grupului de experți menționat la articolul 31, Comisia își emite avizul în termen de șase luni.

ARTICOLUL 38

Comisia face statelor membre toate recomandările în ceea ce privește nivelul de radioactivitate în atmosferă, ape și sol.

În caz de urgență, Comisia adoptă o directivă prin care însărcinează statul membru în cauză să ia, într-un termen pe care îl stabilește, toate măsurile necesare pentru evitarea depășirii normelor de bază și pentru asigurarea respectării reglementărilor.

În cazul în care statul nu se conformează directivei Comisiei în termenul stabilit, aceasta sau oricare stat membru interesat poate sesiza imediat Curtea de Justiție, prin derogare de la articolele 141 și 142.

ARTICOLUL 39

Comisia înființează, în cadrul Centrului Comun de Cercetări Nucleare și la data constituirii acestuia, o secție de documentare și studii pe probleme de protecție sanitară.

Această secție are, în special, misiunea de a aduna documentația și informațiile menționate la articolele 33, 36 și 37 și de a sprijini Comisia în îndeplinirea sarcinilor care îi sunt trasate prin prezentul capitol.

CAPITOLUL IV

Investițiile

ARTICOLUL 40

Pentru a încuraja inițiativa persoanelor și întreprinderilor și pentru a facilita dezvoltarea coordonată a investițiilor lor în domeniul nuclear, Comisia publică periodic programe cu caracter informativ, în special în privința obiectivelor de producere a energiei nucleare și a tuturor investițiilor care implică realizarea lor.

Înainte de publicarea lor, Comisia solicită avizul Comitetului Economic și Social cu privire la aceste programe.

ARTICOLUL 41

Persoanele și întreprinderile care aparțin sectoarelor industriale enumerate în anexa II la prezentul tratat au obligația de a comunica Comisiei proiectele de investiții cu privire la instalațiile noi, precum și la înlocuirile sau transformările corespunzând criteriilor privind natura și importanța definite de Consiliu și stabilite la propunerea Comisiei.

Lista sectoarelor industriale menționate mai sus poate fi modificată de Consiliu, hotărând cu majoritate calificată asupra propunerii Comisiei, care solicită în prealabil avizul Comitetului Economic și Social.

ARTICOLUL 42

Proiectele menționate la articolul 41 trebuie comunicate Comisiei și, spre informare, statului membru implicat, cel târziu cu trei luni înainte de încheierea primelor contracte cu furnizorii sau cel puțin cu trei luni înainte de începerea lucrărilor, în cazul în care acestea trebuie realizate prin mijloacele proprii ale întreprinderii.

Consiliul, hotărând la propunerea Comisiei, poate modifica acest termen.

ARTICOLUL 43

Comisia discută cu persoanele sau cu întreprinderile toate aspectele proiectelor de investiții care au legătură cu obiectivele prezentului tratat.

Aceasta își comunică punctul de vedere statului membru implicat.

ARTICOLUL 44

Cu acordul statelor membre, al persoanelor și întreprinderilor implicate, Comisia poate publica proiectele de investiții care îi sunt comunicate.

CAPITOLUL V

Întreprinderile comune

ARTICOLUL 45

Întreprinderile de importanță primordială pentru dezvoltarea industriei nucleare în Comunitate se pot constitui în întreprinderi comune în sensul prezentului tratat, în conformitate cu dispozițiile articolelor următoare.

ARTICOLUL 46

(1) Orice proiect de constituire a unei întreprinderi comune, provenind din partea Comisiei, a unui stat membru sau din orice altă inițiativă, face obiectul unei verificări de către Comisie.

În acest sens, Comisia solicită avizul statelor membre, precum și al tuturor instituțiilor publice și private pe care le consideră în măsură să clarifice situația.

(2) Comisia trimite Consiliului, împreună cu avizul său fundamentat, orice proiect de constituire a unei întreprinderi comune.

În cazul în care aceasta eliberează un aviz favorabil privind necesitatea unei anumite întreprinderi comune, Comisia înaintează Consiliului propuneri în legătură cu:

- a) locul de amplasare;
- b) statutul;
- c) cuantumul și ritmul de finanțare;
- d) eventuala participare a Comunității la finanțarea întreprinderii comune;
- e) participarea eventuală a unui stat terț, a unei organizații internaționale sau a unui resortisant aparținând unui stat terț la finanțarea sau administrarea întreprinderii comune;
- f) acordarea totală sau parțială a avantajelor enumerate în anexa III la prezentul tratat.

Comisia anexează un raport detaliat asupra întregului proiect.

ARTICOLUL 47

Consiliul, sesizat de Comisie, îi poate cere informațiile și verificările suplimentare pe care le consideră necesare.

În cazul în care Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, consideră că un proiect transmis de Comisie cu un aviz nefavorabil trebuie totuși derulat, Comisia are obligația de a înainta Consiliului propunerile și raportul detaliat prevăzute la articolul 46.

În cazul avizului favorabil al Comisiei sau în cazul menționat în paragraful precedent, Consiliul hotărăște cu majoritate calificată cu privire la fiecare propunere a Comisiei.

Cu toate acestea, Consiliul hotărăște în unanimitate în ceea ce privește:

- a) participarea Comunității la finanțarea întreprinderii comune;
- b) participarea unui stat terț, a unei organizații internaționale sau a unui resortisant aparținând unui stat terț la finanțarea sau administrarea unei întreprinderi comune.

ARTICOLUL 48

Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate acorda total sau parțial fiecărei întreprinderi comune avantajele enumerate în anexa III la prezentul tratat, fiecare stat membru având astfel obligația de a asigura aplicarea fiecăruia dintre acestea.

Urmând aceeași procedură, Consiliul poate stabili condițiile cărora le este subordonată acordarea acestor avantaje.

ARTICOLUL 49

Constituirea unei întreprinderi comune are la bază decizia Consiliului.

Fiecare întreprindere comună are personalitate juridică.

Aceasta beneficiază, în fiecare stat membru, de capacitatea juridică cea mai largă recunoscută persoanelor juridice de legislațiile interne corespunzătoare; aceasta poate în special achiziționa și înstrăina bunuri mobile și imobile și poate sta în justiție.

În măsura în care dispozițiile prezentului tratat sau ale statutului nu dispun altfel, fiecare întreprindere comună este supus regulilor care se aplică întreprinderilor din domeniul industriei sau comerțului; statutul se poate referi cu titlu subsidiar la legislațiile interne ale statelor membre.

Sub rezerva competențelor atribuite Curții de Justiție în temeiul prezentului tratat, litigiile în care sunt implicate întreprinderile comune sunt soluționate de către instanțele judecătorești naționale competente.

ARTICOLUL 50

Dacă este cazul, statutele întreprinderilor comune sunt, după caz, modificate conform dispozițiilor speciale prevăzute în acest scop.

Cu toate acestea, modificările respective nu pot intra în vigoare decât după ce au fost aprobate de Consiliu, hotărând în aceleași condiții ca la articolul 47, la propunerea Comisiei.

ARTICOLUL 51

Comisia asigură executarea tuturor deciziilor Consiliului cu privire la constituirea întreprinderilor comune până la instalarea organelor însărcinate cu funcționarea acestora.

CAPITOLUL VI

Aprovizionarea

ARTICOLUL 52

(1) Aprovizionarea cu minereuri, materii brute și materii speciale de fisiune este asigurată, conform dispozițiilor prezentului capitol, în temeiul principiului accesului egal la resurse, prin promovarea unei politici comune de aprovizionare.

(2) În acest scop, conform condițiilor prevăzute în acest capitol:

- a) sunt interzise orice practici având drept obiect asigurarea unei poziții privilegiate pentru anumiți utilizatori;
- b) se constituie o Agenție care dispune de un drept de opțiune asupra minereurilor, materiilor brute și materiilor speciale de fisiune produse pe teritoriile statelor membre, precum și de dreptul exclusiv de a încheia contracte privind livrarea de minereuri, materii brute și materii speciale de fisiune provenite din cadrul sau din afara Comunității.

Agenția nu poate face nici un fel de discriminare între utilizatori în funcție de destinația pe care aceștia și-au propus să o dea livrărilor solicitate, în afară de cazul în care această destinație este ilegală sau contravine condițiilor puse de furnizorii din afara Comunității cu privire la livrarea în cauză.

Secțiunea I

Agenția

ARTICOLUL 53

Agenția se află sub controlul Comisiei, care îi stabilește direcțiile de acțiune, are drept de veto asupra deciziilor și numește directorul general și directorul general adjunct.

Orice act al Agenției, implicit sau explicit, în exercițiul dreptului său de opțiune sau a dreptului său exclusiv de a încheia contracte de livrare, poate fi deferit de către cei implicați Comisiei, care ia o decizie în termen de o lună.

ARTICOLUL 54

Agenția are personalitate juridică și beneficiază de autonomie financiară.

Consiliul, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, stabilește statutul Agenției.

Statutul poate fi revizuit în același mod.

Statutul stabilește capitalul agenției și modalitățile de subscriere ale acestuia. În toate cazurile, majoritatea capitalului trebuie să aparțină Comunității și statelor membre. Repartizarea capitalului se stabilește de comun acord de către statele membre.

Statutul stabilește modalitățile de administrare comercială a Agenției. Acesta poate prevedea o redevență asupra tranzacțiilor destinate acoperirii cheltuielilor de funcționare ale agenției.

ARTICOLUL 55

Statele membre comunică sau iau măsuri pentru ca Agenției să îi fie comunicate toate informațiile necesare exercitării dreptului său de opțiune și dreptului său exclusiv de a încheia contracte cu furnizorii.

ARTICOLUL 56

Statele membre garantează libera exercitare a funcțiilor agenției pe teritoriile lor.

Acestea pot constitui organismul sau organismele, având competența de a le reprezenta, în relațiile lor cu agenția, producătorii și utilizatorii din teritoriile aflate în afara Europei și supuse jurisdicției lor.

Secțiunea II

Minereuri, materii brute și materii speciale de fisiune care provin din producția Comunității

ARTICOLUL 57

(1) Dreptul de opțiune al Agenției se referă la:

- a) obținerea de drepturi de utilizare și de consum al materiilor care, conform dispozițiilor capitolului VIII, se află în proprietatea Comunității;
- b) obținerea dreptului de proprietate în toate celelalte cazuri.

(2) Agenția își exercită dreptul de opțiune prin încheierea de contracte cu producătorii de minereuri, materii brute sau materii speciale de fisiune.

Sub rezerva dispozițiilor articolelor 58, 62 și 63, orice producător este obligat să ofere agenției minereurile, materiile prime sau materiile speciale de fisiune pe care le produce în teritoriile statelor membre, înainte de utilizarea, transferul sau depozitarea acestor minereuri sau materii.

ARTICOLUL 58

În cazul în care un producător parcurge mai multe etape de producție începând de la extracția minereului până inclusiv la producerea metalului, obligația lui nu constă decât în a oferi agenției în etapa de producție pe care o alege acesta.

Același lucru este valabil și pentru mai multe întreprinderi între care există legături, care trebuie comunicate în timp util Comisiei și discutate cu aceasta, în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 43 și 44.

ARTICOLUL 59

În cazul în care agenția nu își exercită dreptul de opțiune asupra producției în întregime sau asupra unei părți din aceasta, producătorul:

a) fie prin mijloace proprii, fie prin contracte de muncă la comandă, poate prelucra minereurile, materiile brute sau materiile speciale de fisiune, cu condiția de a oferi Agenției produsul obținut în urma acestei prelucrări,

b) este autorizat, prin decizia Comisiei, să valorifice în afara Comunității producția disponibilă, cu condiția de a nu practica condiții mai favorabile decât cele ale ofertei făcute anterior agenției. Cu toate acestea, exportul materiilor speciale de fisiune nu se poate face decât prin intermediul Agenției în conformitate cu dispozițiile articolului 62.

Comisia nu poate elibera autorizația dacă beneficiarii acestor livrări nu oferă toate garanțiile de respectare a intereselor generale ale Comunității sau dacă clauzele și condițiile acestor contracte sunt contrare obiectivelor prezentului tratat.

ARTICOLUL 60

Eventualii utilizatori informează periodic Agenția cu privire la necesitățile lor de livrări de produse, specificând cantitățile, natura fizică și chimică, locurile de proveniență, destinația, eşalonarea livrărilor și condițiile de preț, care constituie clauzele și condițiile unui contract de livrări pe care aceștia ar dori să îl încheie.

De asemenea, producătorii informează Agenția cu privire la ofertele pe care le pot prezenta, cuprinzând toate specificațiile și, în special, durata contractelor, necesare în vederea stabilirii programelor lor de producție. Durata acestor contracte nu poate depăși zece ani, cu excepția cazurilor în care se obține acordul Comisiei.

Agenția îi informează pe toți eventualii utilizatori asupra ofertelor și volumului de cereri pe care le-a primit și le cere ca, în cadrul unui anumit termen, să îi trimită comenzi.

Fiind în posesia tuturor acestor comenzi, Agenția face cunoscute condițiile în care acestea pot fi onorate.

În cazul în care agenția nu poate onora în întregime toate comenzile primite, aceasta distribuie livrările în funcție de raportul comenzilor corespunzător fiecăreia dintre oferte, sub rezerva dispozițiilor articolelor 68 și 69.

Un regulament al Agenției, supus Comisiei spre aprobare, stabilește modalitățile de confruntare a ofertelor și cererilor.

ARTICOLUL 61

Agencia are obligația de a onora toate comenzile, cu excepția cazurilor în care impedimente juridice sau materiale se opun executării lor.

Respectând dispozițiile articolului 52, aceasta poate cere utilizatorilor plata unui anumit avans în momentul încheierii unui contract cu titlu de garanție sau pentru a-și facilita propriile angajamente pe termen lung cu producătorii, necesare în vederea onorării comenzii.

ARTICOLUL 62

(1) Agenția își exercită dreptul de opțiune asupra materiilor speciale de fisiune produse pe teritoriile statelor membre,

- a) fie pentru a răspunde cererilor din partea utilizatorilor Comunității în condițiile definite la articolul 60,
- b) fie pentru a stoca ea însăși aceste materii,
- c) fie pentru a exporta aceste materii cu autorizația Comisiei, care se conformează dispozițiilor articolului 59 litera b) paragraful al doilea.

(2) Cu toate acestea, fără a înceta să fie supuse dispozițiilor capitolului VII, aceste materii și reziduurile fertile sunt lăsate producătorului,

- a) fie pentru a fi stocate cu autorizația agenției,
- b) fie pentru a fi utilizate în limitele propriilor necesități ale producătorului,
- c) fie pentru a fi puse la dispoziția, în limitele necesităților lor, întreprinderilor situate în cadrul Comunității, unite cu producătorul, în vederea derulării unui program comunicat din timp

Comisiei, prin legături directe care nu au ca obiect sau efect limitarea producției, a dezvoltării tehnicilor sau a investițiilor sau crearea abuzivă a unor inegalități între utilizatorii din Comunitate.

(3) Dispozițiile articolului 89 alineatul (1) litera a) se aplică materiilor speciale de fisiune produse pe teritoriile statelor membre asupra cărora agenția nu și-a exercitat dreptul de opțiune.

ARTICOLUL 63

Minereurile, materiile prime sau materiile speciale de fisiune produse de către întreprinderile comune sunt repartizate utilizatorilor conform regulilor statutare sau propriilor reguli contractuale ale acestor întreprinderi.

Secțiunea III

Minereuri, materii brute și materii speciale de fisiune care nu provin din Comunitate

ARTICOLUL 64

Agenția, acționând eventual în temeiul acordurilor încheiate între Comunitate și un stat terț sau o organizație internațională, are dreptul exclusiv, în afara excepțiilor prevăzute în prezentul tratat, de a încheia acorduri sau convenții având drept obiect principal furnizarea de minereuri, materii brute sau materii speciale de fisiune care provin din afara Comunității.

ARTICOLUL 65

ARTICOLUL 60 se aplică în cazul cererilor din partea utilizatorilor și al contractelor dintre utilizatori și agenție cu privire la furnizarea de minereuri, materii brute sau materii speciale de fisiune care provin din afara Comunității.

Cu toate acestea, agenția poate stabili originea geografică a furnizărilor în măsura în care asigură utilizatorului condiții cel puțin la fel de avantajoase ca și cele formulate în comandă.

ARTICOLUL 66

În cazul în care, la solicitarea utilizatorilor interesați, Comisia constată că agenția nu este în măsură să onoreze într-un termen rezonabil, parțial sau total, livrările comandate sau nu o poate face decât la prețuri abuzive, utilizatorii au dreptul să încheie direct contracte cu privire la livrările provenind din afara Comunității, în măsura în care aceste contracte răspund punctelor esențiale privind necesitățile exprimate în comanda lor.

Acest drept se acordă pentru un an, cu posibilitatea de reînnoire în caz de prelungire a situației care a justificat acordarea lui.

Utilizatorii care fac uz de dreptul prevăzut în prezentul articol au obligația de a comunica Comisiei contractele directe avute în vedere. În termen de o lună, Comisia se poate opune încheierii contractelor respective în cazul în care acestea sunt contrare obiectivelor prezentului tratat.

Secțiunea IV

Prețuri

ARTICOLUL 67

În afara excepțiilor prevăzute prin prezentul tratat, prețurile rezultă din confruntarea ofertelor și a cererilor în condițiile menționate la articolul 60, cărora statele membre nu le pot contraveni prin reglementările lor interne.

ARTICOLUL 68

Este interzisă practicarea unor prețuri care ar avea drept obiectiv asigurarea unei poziții privilegiate pentru anumiți utilizatori, fapt care contravine principiului accesului egal care rezultă din dispozițiile prezentului capitol.

În cazul în care agenția constată asemenea practici, le semnalează Comisiei.

Comisia, în cazul în care consideră constatarea ca fiind fondată, poate stabili, pentru ofertele contestate, prețurile la un nivel conform principiului accesului egal.

ARTICOLUL 69

Consiliul poate stabili prețurile, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei.

În cazul în care Agenția, aplicând articolul 60, stabilește condițiile în care comenzile pot fi onorate, aceasta poate propune o egalizare de preț utilizatorilor care au lansat comenzi.

Secțiunea V

Dispoziții privind politica de aprovizionare

ARTICOLUL 70

În cadrul limitelor prevăzute în bugetul Comunității, Comisia se poate implica financiar, în condițiile pe care le stabilește, în campaniile de prospectare pe teritoriile statelor membre.

Comisia poate face recomandări statelor membre în vederea dezvoltării prospectării și exploatării miniere.

Statele membre au obligația de a prezenta anual Comisiei un raport cu privire la dezvoltarea prospectării și producției, rezervele probabile și investițiile miniere desfășurate sau prevăzute a se desfășura pe teritoriile lor. Aceste rapoarte sunt înaintate Consiliului cu avizul Comisiei, în special în ceea ce privește măsurile luate de statele membre cu privire la recomandările ce le-au fost făcute în temeiul paragrafului precedent.

În cazul în care Consiliul, sesizat de Comisie, constată cu majoritate calificată că, în ciuda unor posibilități de extracție care par justificate pe termen lung, măsurile de prospectare și dezvoltare a exploatării miniere continuă să fie evident insuficiente, se consideră că statul membru respectiv a renunțat, pentru toată perioada în care nu va remedia această situație, atât pentru el însuși, cât și pentru resortisanții săi, la dreptul de acces egal la alte resurse interne ale Comunității.

ARTICOLUL 71

Comisia face statelor membre toate recomandările utile cu privire la reglementările fiscale sau miniere.

ARTICOLUL 72

Din cantitățile existente în interiorul sau în afara Comunității, agenția poate constitui stocurile comerciale necesare pentru a ușura aprovizionarea sau livrările curente ale Comunității.

Comisia poate eventual decide constituirea unor stocuri de securitate. Modalitățile de finanțare a acestor stocuri sunt aprobate de Consiliu hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei.

Secțiunea VI

Dispoziții speciale

ARTICOLUL 73

În cazul în care un acord sau o convenție între un stat membru, o persoană sau o întreprindere, pe de o parte, și un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț, pe de altă parte, include și livrări de produse care intră în competența Agenției, este necesar acordul prealabil al Comisiei pentru încheierea sau reînnoirea acestui acord sau a acestei convenții în ceea ce privește livrarea acestor produse.

ARTICOLUL 74

Comisia poate excepta de la aplicarea dispozițiilor prezentului capitol transferul, importul sau exportul de cantități mici de minereuri, materii brute sau materii speciale de fisiune, precum cele care sunt folosite în mod curent pentru cercetare.

Orice transfer, import sau export efectuat în temeiul acestei dispoziții trebuie adus la cunoștința agenției.

ARTICOLUL 75

Dispozițiile prezentului capitol nu se aplică angajamentelor având drept obiect tratarea, prelucrarea, sau formatarea minereurilor, materiilor brute sau materiilor speciale de fisiune

- a) încheiate între mai multe persoane sau întreprinderi, în cazul în care materiile tratate, prelucrate sau formate trebuie returnate persoanei sau întreprinderii de origine,

- b) încheiate între o persoană sau o întreprindere și o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț, în cazul în care materiile sunt tratate, prelucrate sau formate în afara Comunității și trebuie returnate persoanei sau întreprinderii de origine,
- c) încheiate între o persoană sau o întreprindere și o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț, în cazul în care materiile sunt tratate, prelucrate sau formate în cadrul Comunității și trebuie returnate fie organizației sau resortisantului de origine, fie unui cu totul alt destinatar situat de asemenea în afara Comunității și desemnat de această organizație sau acest resortisant.

Cu toate acestea, persoanele sau întreprinderile respective trebuie să informeze agenția cu privire la existența unor asemenea angajamente și, imediat după semnarea acestor contracte, cu privire la cantitățile de materii care fac obiectul acestor tranzacții. În ceea ce privește angajamentele menționate la litera b), Comisia se poate opune dacă apreciază că prelucrarea sau formatarea nu pot fi asigurate în condiții de eficiență și securitate corespunzătoare și fără pierderi de materii în detrimentul Comunității.

Materiile care fac obiectul acestor angajamente sunt supuse, pe teritoriile statelor membre, măsurilor de control prevăzute în capitolul VII. Cu toate acestea, dispozițiile capitolului VIII nu sunt aplicabile materiilor speciale de fisiune care fac obiectul angajamentelor menționate la litera c).

ARTICOLUL 76

Dispozițiile prezentului capitol pot fi modificate, în special în cazul în care împrejurări neprevăzute ar crea o situație de penurie generală, la inițiativa unui stat membru sau a Comisiei, de către Consiliu, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei și după consultarea Adunării. Comisia are obligația de a analiza orice solicitare formulată de către un stat membru.

La încheierea unei perioade de șapte ani socotită de la intrarea în vigoare a tratatului, Consiliul poate confirma toate aceste dispoziții. În cazul în care Consiliul nu le confirmă, se adoptă noi dispoziții cu privire la obiectul prezentului capitol, în conformitate cu procedura prevăzută în paragraful precedent.

CAPITOLUL VII Controlul securității

ARTICOLUL 77

Conform condițiilor prevăzute în prezentul capitol, Comisia trebuie să se asigure pe teritoriile statelor membre:

- a) că minereurile, materiile brute și materiile speciale de fisiune nu sunt folosite în alte scopuri decât cele declarate de către utilizatori în sensul destinației lor,
- b) că sunt respectate dispozițiile referitoare la aprovizionare și toate angajamentele speciale cu privire la control asumate de către Comunitate într-un acord încheiat cu un stat terț sau o organizație internațională.

ARTICOLUL 78

Oricine înființează sau exploatează o instalație pentru producerea, separarea sau orice altă utilizare a materiilor brute sau materiilor speciale de fisiune sau pentru tratarea combustibililor nucleari iradiați are obligația de a declara Comisiei caracteristicile tehnice fundamentale ale instalației, în măsura în care cunoașterea acestora este necesară realizării obiectivelor definite la articolul 77.

Comisia trebuie să aprobe procedeele ce urmează să fie aplicate pentru tratarea chimică a materiilor iradiate, în măsura necesară realizării obiectivelor definite la articolul 77.

ARTICOLUL 79

Comisia solicită ținerea și prezentarea datelor referitoare la operațiuni cu scopul de a permite contabilitatea minereurilor, materiilor brute și materiilor speciale de fisiune utilizate sau produse. Aceeași regulă se aplică și în cazul materiilor brute și materiilor speciale de fisiune transportate.

Cei vizați notifică autorităților statului membru respectiv comunicările pe care le adresează Comisiei în temeiul articolului 78 și primului paragraf din prezentul articol.

Natura și amploarea obligațiilor menționate în primul paragraf din prezentul articol sunt precizate într-un regulament stabilit de Comisie și aprobat de Consiliu.

ARTICOLUL 80

Comisia poate cere ca toate materiile speciale de fisiune excedentare, recuperate sau obținute ca subproduse, care nu sunt efectiv folosite sau în măsură a fi folosite, să fie depozitate la agenție sau în alte locuri controlate sau care pot fi controlate de Comisie.

Materiile speciale de fisiune depozitate astfel trebuie restituite fără întârziere celor interesați, la cerere.

ARTICOLUL 81

Comisia poate trimite inspecții pe teritoriile statelor membre. Aceasta consultă statul membru respectiv înainte de prima misiune pe care o încredințează unui inspector pe teritoriul acestui stat, această consultare fiind valabilă și pentru toate celelalte misiuni ale acestui inspector.

Prin prezentarea unui document care le atestă calitatea, inspecțiile au acces în orice moment în toate locurile, la toate informațiile și la toate persoanele care, prin profesia lor se ocupă de materii, echipamente sau instalații supuse controlului prevăzut de prezentul capitol, în măsura necesară pentru a controla minereurile, materiile brute și materiile speciale de fisiune și pentru a se asigura de respectarea dispozițiilor prevăzute în articolul 77. În cazul în care statul respectiv o cere, inspecțiile desemnați de Comisie sunt însoțiți de reprezentanți ai autorităților acestui stat, cu condiția ca inspecțiile să nu fie prin aceasta întârziate sau în nici un fel împiedicați în exercitarea funcțiilor lor.

În caz de opoziție cu privire la desfășurarea unui control, Comisia are obligația să solicite președintelui Curții de Justiție un mandat pentru a asigura, prin constrângere, derularea acestui control. Președintele Curții de Justiție hotărăște în termen de trei zile.

În cazul în care întârzierea este primejdioasă, Comisia poate adopta ea însăși, sub forma unei decizii, un ordin scris privind derularea controlului. Acest ordin trebuie supus fără întârziere, spre aprobare ulterioară, președintelui Curții de Justiție.

După emiterea mandatului sau a deciziei, autoritățile naționale ale statului respectiv asigură accesul inspecțiilor în locurile desemnate în mandat sau în decizie.

ARTICOLUL 82

Inspectorii sunt recrutați de Comisie.

Misiunea lor este de a solicita să le fie prezentată și de a verifica contabilitatea menționată la articolul 79. Aceștia raportează Comisiei orice încălcare.

Comisia poate adopta o directivă prin care somează statul membru în cauză să ia, într-un termen pe care îl stabilește, toate măsurile necesare pentru a pune capăt încălcărilor constatate; aceasta informează Consiliul în acest sens.

În cazul în care statul membru nu se conformează în termenul impus prin această directivă de către Comisie, aceasta sau orice stat membru interesat, prin derogare de la articolele 141 și 142, poate să sesizeze imediat Curtea de Justiție.

ARTICOLUL 83

(1) În cazul unor încălcări ale obligațiilor care le sunt impuse prin prezentul articol, comise de persoane sau întreprinderi, Comisia poate adopta sancțiuni împotriva acestora.

În ordinea gravității, aceste sancțiuni sunt:

- a) avertisment;
- b) retragerea unor avantaje speciale, de exemplu, asistența financiară sau ajutorul tehnic;
- c) plasarea întreprinderii, pentru o perioadă maximă de 4 luni, sub administrarea unei persoane sau a unui grup de persoane desemnate de comun acord de Comisie și statul sub a cărui autoritate se află întreprinderea;
- d) retragerea totală sau parțială a materiilor brute sau materiilor speciale de fisiune.

(2) Deciziile Comisiei care implică obligația de livrare, luate pentru executarea alineatului precedent, constituie titlu executoriu. Acestea pot fi puse în executare pe teritoriile statelor membre, în condițiile stabilite la articolul 164.

Prin derogare de la dispozițiile articolului 157, acțiunile înaintate Curții de Justiție împotriva deciziilor Comisiei care aplică sancțiunile prevăzute la alineatul precedent au efect suspensiv. Cu toate acestea, la solicitarea Comisiei sau a oricărui stat membru interesat, Curtea de Justiție poate ordona executarea imediată a deciziei.

Protecția intereselor lezate trebuie garantată printr-o procedură legală corespunzătoare.

(3) Comisia poate adresa statelor membre toate recomandările referitoare la legile sau regulamentele menite să asigure respectarea obligațiilor rezultând din prezentul capitol pe teritoriile lor.

(4) Statele membre au obligația de a asigura executarea sancțiunilor și, după caz, repararea încălcărilor de către autorii acestora.

ARTICOLUL 84

În executarea controlului nu se fac nici un fel de discriminări în funcție de destinația dată minereurilor, materiilor brute și materiilor speciale de fisiune.

Domeniul, modalitățile de control și atribuțiile organelor însărcinate cu controlul se limitează la realizarea obiectivelor stabilite în prezentul capitol.

Controlul nu se poate extinde asupra materiilor destinate nevoilor de apărare, care sunt supuse unei prelucrări speciale pentru aceste nevoi sau care, după această prelucrare, sunt amplasate sau stocate într-o unitate militară conform unui plan de operațiuni.

ARTICOLUL 85

În cazul în care apar situații noi care impun acest lucru, modalitățile de aplicare a controlului prevăzute în prezentul capitol pot fi adaptate, la inițiativa unui stat membru sau a Comisiei, de către Consiliu prin decizie luată în unanimitate, la propunerea Comisiei și după consultarea Adunării. Comisia are obligația de a analiza orice solicitare formulată de un stat membru.

CAPITOLUL VIII

Regimul proprietății

ARTICOLUL 86

Materiile speciale de fisiune sunt proprietatea Comunității.

Dreptul de proprietate al Comunității se extinde asupra tuturor materiilor speciale de fisiune, produse sau importate de un stat membru, o persoană sau o întreprindere și sunt supuse controlului de securitate prevăzut la capitolul VII.

ARTICOLUL 87

Statele membre, persoanele sau întreprinderile au asupra materiilor speciale de fisiune intrate legal în posesia lor cel mai larg drept de utilizare și de consum, sub rezerva obligațiilor rezultând pentru acestea din dispozițiile prezentului tratat, în special în ceea ce privește controlul de securitate, dreptul de opțiune recunoscut pentru agenție și protecția sanitară.

ARTICOLUL 88

Agenția deține un cont special în numele Comunității, numit «cont financiar al materiilor speciale de fisiune».

ARTICOLUL 89

(1) În contul financiar al materiilor speciale de fisiune:

- a) se trece, în creditul Comunității și în debitul statului membru, al persoanei sau al întreprinderii beneficiare valoarea materiilor speciale de fisiune, lăsate sau puse la dispoziție de acest stat, de această persoană sau de această întreprindere;
- b) se trece, în debitul Comunității și în creditul statului membru, al persoanei sau al întreprinderii prestatoare valoarea materiilor speciale de fisiune produse sau importate de acest stat membru, această persoană sau această întreprindere și care devin proprietatea Comunității. Este trecută o înregistrare contabilă analogă în cazul în care un stat membru, o persoană sau o întreprindere restituie Comunității materii speciale de fisiune lăsate sau puse anterior la dispoziția acestui stat, acestei persoane sau acestei întreprinderi.

(2) Variațiile de valoare care afectează cantitățile de materii speciale de fisiune sunt tratate din punct de vedere contabil în așa fel încât să nu poată produce nici o pierdere și nici un beneficiu pentru Comunitate. Riscurile revin în sarcina sau în avantajul deținătorilor.

(3) Soldurile rezultând din operațiunile de mai sus sunt imediat exigibile la solicitarea creditorului.

(4) În sensul prezentului capitol, agenția este privită ca o întreprindere, în ceea ce privește operațiunile derulate în nume propriu.

ARTICOLUL 90

În cazul în care situații noi impun acest lucru, dispozițiile prezentului capitol referitoare la dreptul de proprietate al Comunității pot fi adaptate prin decizia unanimă a Consiliului, la propunerea Comisiei și după consultarea Adunării, la inițiativa unui stat membru sau a Comisiei. Comisia are obligația de a analiza orice solicitare formulată de un stat membru.

ARTICOLUL 91

Regimul proprietății aplicabil tuturor obiectelor, materiilor și bunurilor care nu fac obiectul unui drept de proprietate al Comunității în temeiul prezentului capitol se stabilește prin legislația fiecărui stat membru.

CAPITOLUL IX

Piața comună nucleară

ARTICOLUL 92

Dispozițiile prezentului capitol sunt aplicabile bunurilor și produselor care figurează în listele anexei IV la prezentul tratat.

Aceste liste pot fi modificate la inițiativa Comisiei sau a unui stat membru de către Consiliu, hotărând la propunerea Comisiei.

ARTICOLUL 93

La un an de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, statele membre elimină între ele toate taxele vamale privind importul și exportul sau taxele cu efect echivalent și toate restricțiile cantitative atât la import, cât și la export:

- a) asupra produselor care figurează în listele A¹ și A²,
- b) asupra produselor care figurează în lista B, în măsura în care se aplică un tarif vamal comun acestor produse și dacă sunt însoțite de un certificat eliberat de Comisie care să ateste destinația lor pentru scopuri nucleare.

Cu toate acestea, teritoriile aflate în afara Europei care intră sub jurisdicția unui stat membru pot percepe în continuare taxe vamale la intrare și ieșire sau taxe cu efect echivalent care au exclusiv caracter fiscal. Nivelele și regimurile acestor taxe vamale și taxe nu pot crea discriminări între acest stat și celelalte state membre.

ARTICOLUL 94

Statele membre stabilesc un Tarif Vamal Comun în condițiile următoare:

- a) cu privire la produsele care figurează în lista A¹, Tariful Vamal Comun se fixează la nivelul tarifar cel mai coborât aplicat la 1 ianuarie 1957 într-unul din statele membre,
- b) cu privire la produsele care figurează în lista A², Comisia adoptă toate dispozițiile necesare pentru ca negocierile între statele membre, cu privire la aceste produse să înceapă într-un interval de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat. În cazul în care, pentru unele dintre aceste produse, nu s-a putut încheia nici un acord până la sfârșitul primului an după intrarea în vigoare a prezentului tratat, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, stabilește taxele vamale aplicabile din Tariful Vamal Comun,
- c) Tariful Vamal Comun asupra produselor care figurează în listele A¹ și A² se aplică de la sfârșitul primului după intrarea în vigoare a prezentului tratat.

ARTICOLUL 95

Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate decide aplicarea anticipată a taxelor din Tariful Vamal Comun asupra acelor produse din lista B pentru care o asemenea măsură ar fi de natură să contribuie la dezvoltarea energiei nucleare în Comunitate.

ARTICOLUL 96

Statele membre elimină orice restricție bazată pe cetățenie față de cetățenii celorlalte state membre privind accesul la muncile calificate în domeniul nuclear, sub rezerva limitărilor care rezultă din necesitățile fundamentale de ordine publică, de securitate publică și de sănătate publică.

După consultarea Adunării, Consiliul, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, care solicită în prealabil avizul Comitetului Economic și Social, poate adopta directivele privind modalitățile de aplicare a prezentului articol.

ARTICOLUL 97

Nici o restricție bazată pe cetățenie sau naționalitate nu poate fi impusă persoanelor fizice sau juridice, publice sau private aflate sub jurisdicția unui stat membru care doresc să participe la construcția de instalații nucleare cu caracter științific sau industrial în cadrul Comunității.

ARTICOLUL 98

Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a facilita încheierea contractelor de asigurare cu privire la acoperirea riscului atomic.

În termen de doi ani de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, Consiliul, după consultarea Adunării, adoptă cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, care solicită în prealabil avizul Comitetului Economic și Social, directivele referitoare la modalitățile de aplicare a prezentului articol.

ARTICOLUL 99

Comisia poate formula toate recomandările menite să faciliteze circulația capitalurilor destinate finanțării producțiilor menționate în lista care constituie anexa II la prezentul tratat.

ARTICOLUL 100

Fiecare stat membru se angajează să autorizeze, în moneda statului membru din care provine creditorul sau beneficiarul, plățile aferente schimburilor de mărfuri, de servicii și de capitaluri, precum și transferurile de capital și salarii, în măsura în care circulația mărfurilor, a serviciilor, a capitalurilor și a persoanelor este liberalizată între statele membre prin aplicarea prezentului tratat.

CAPITOLUL X

Relațiile externe

ARTICOLUL 101

În cadrul competențelor sale, Comisia se poate angaja prin încheierea de acorduri sau convenții cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț.

Aceste acorduri sau convenții sunt negociate de către Comisie conform directivelor Consiliului; acestea sunt încheiate de Comisie cu aprobarea Consiliului care hotărăște cu majoritate calificată.

Cu toate acestea, acordurile sau convențiile a căror derulare nu necesită nici o intervenție din partea Consiliului și poate fi asigurată în limitele bugetului respectiv sunt negociate și încheiate de Comisie, cu obligația ca aceasta să informeze Consiliul.

ARTICOLUL 102

Acordurile sau convențiile încheiate cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț, la care sunt părți, pe lângă Comunitate, unul sau mai multe state membre, nu pot intra în vigoare decât după notificarea Comisiei de către toate statele membre interesate a faptului că aceste acorduri sau convenții au devenit aplicabile în conformitate cu dispozițiile dreptului lor intern.

ARTICOLUL 103

Statele membre sunt obligate să comunice Comisiei proiectele lor de acorduri sau de convenții cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț, în măsura în care aceste acorduri sau convenții au legătură cu domeniul de aplicare al prezentului tratat.

În cazul în care un proiect de acord sau de convenție conține clauze care constituie obstacole în calea aplicării prezentului tratat, Comisia trimite propriile observații statului respectiv în termen de o lună de la primirea comunicării care i-a fost adresată.

Acest stat nu poate încheia acordul sau convenția proiectată decât după ce a înlăturat obiecțiile Comisiei sau s-a conformat hotărârilor prin care Curtea de Justiție, în procedură de urgență la cererea acesteia, se pronunță asupra compatibilității clauzelor avute în vedere cu dispozițiile prezentului tratat. Cererea poate fi depusă la Curtea de Justiție oricând după primirea de către statul membru a observațiilor Comisiei.

ARTICOLUL 104

Orice persoană sau întreprindere care, după intrarea în vigoare a prezentului tratat, încheie sau reînnoiește acorduri sau convenții cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț nu poate invoca aceste acorduri sau convenții pentru a se sustrage obligațiilor ce îi revin prin prezentul tratat.

Fiecare stat membru ia toate măsurile pe care le consideră necesare pentru a transmite Comisiei, la cererea acesteia, toate informațiile privind acordurile sau convențiile încheiate după intrarea în vigoare a prezentului tratat, în domeniul de aplicare al acestuia, de către orice persoană sau întreprindere cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț. Comisia nu poate cere această comunicare decât cu scopul de a verifica dacă aceste acorduri sau convenții nu conțin clauze care să constituie obstacole în calea aplicării prezentului tratat.

La cererea Comisiei, Curtea de Justiție se pronunță asupra conformității acestor acorduri sau convenții cu dispozițiile prezentului tratat.

ARTICOLUL 105

Dispozițiile prezentului tratat nu sunt opozabile executării acordurilor sau convențiilor încheiate, înainte de intrarea în vigoare a acestuia, de către un stat membru, o persoană sau o întreprindere cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț, în cazul în care aceste acorduri sau convenții au fost comunicate Comisiei cel târziu la 30 de zile după intrarea în vigoare a prezentului tratat.

Cu toate acestea, acordurile sau convențiile încheiate între semnarea și intrarea în vigoare a prezentului tratat de către o persoană sau o întreprindere cu un stat terț, o organizație internațională sau un resortisant aparținând unui stat terț nu se pot opune prezentului tratat dacă intenția de a se sustrage dispozițiilor acestuia din urmă, în temeiul avizului Curții de Justiție care a deliberat la cererea Comisiei, a fost unul din motivele determinante ale acordului sau convenției pentru una sau cealaltă dintre părți.

ARTICOLUL 106

Statele membre care, înainte de intrarea în vigoare a prezentului tratat au încheiat acorduri cu state terțe privind colaborarea în domeniul energiei nucleare, au obligația ca, împreună cu Comisia, să demareze negocierile necesare cu aceste state terțe pentru a face ca, în măsura în care acest lucru este posibil, Comisia să preia drepturile și obligațiile ce decurg din aceste acorduri.

Orice acord nou care rezultă din aceste negocieri necesită consimțământul statului membru sau statelor membre semnatare ale acordurilor menționate mai sus, precum și aprobarea Consiliului, care hotărăște cu majoritate calificată.

TITLUL III

Dispoziții instituționale

CAPITOLUL I

Instituțiile Comunității

Secțiunea I

Adunarea

ARTICOLUL 107

Adunarea, alcătuită din reprezentanți ai popoarelor statelor reunite în Comunitate, își exercită atribuțiile de deliberare și control care îi sunt acordate de prezentul tratat.

ARTICOLUL 108

(1) Adunarea este formată din delegați desemnați de parlamente, dintre proprii lor membri, conform procedurii stabilite de fiecare stat membru.

(2) Numărul delegaților se stabilește după cum urmează:

Belgia	14
Germania	36
Franța	36
Italia	36
Luxemburg	6
Țările de Jos	14

(3) Adunarea elaborează proiecte în vederea organizării de alegeri prin vot universal direct, conform unei proceduri uniforme în toate statele membre.

Consiliul, hotărând în unanimitate, adoptă dispoziții pe care le recomandă spre adoptare statelor membre, în conformitate cu normele lor constituționale.

ARTICOLUL 109

Adunarea se întrunește în sesiune anuală. Adunarea se reunește de drept în a treia zi de marți a lunii octombrie.

Adunarea se poate reuni în sesiune extraordinară la cererea majorității membrilor săi, a Consiliului sau a Comisiei.

ARTICOLUL 110

Adunarea își desemnează dintre membrii săi președintele și biroul.

Membrii Comisiei pot asista la toate ședințele Adunării și, la cerere, pot lua cuvântul în numele Comisiei.

Comisia răspunde oral sau în scris la întrebările formulate de Adunare sau de membrii acesteia.

Consiliul este audiat de Adunare în condițiile stabilite în regulamentul său de organizare.

ARTICOLUL 111

Cu excepția cazului în care prezentul tratat dispune altfel, Adunarea hotărăște cu majoritatea absolută a voturilor exprimate.

Cvorumul este stabilit prin regulamentul de organizare.

ARTICOLUL 112

Adunarea își adoptă regulamentul de organizare cu majoritatea voturilor membrilor săi.

Actele Adunării se publică în condițiile prevăzute de acest regulament.

ARTICOLUL 113

Adunarea dezbate în ședință publică raportul general anual care este prezentat de Comisie.

ARTICOLUL 114

Adunarea, sesizată printr-o moțiune de cenzură cu privire la activitatea Comisiei, nu se poate pronunța asupra acestei moțiuni decât după cel puțin trei zile de la depunerea acesteia și numai prin vot deschis.

În cazul în care moțiunea de cenzură este adoptată cu o majoritate de două treimi din voturile exprimate și de către majoritatea membrilor Adunării, membrii Comisiei trebuie să renunțe colectiv la funcțiile lor. Aceștia continuă să rezolve problemele curente până la înlocuirea lor în conformitate cu articolul 127.

Secțiunea II

Consiliul

ARTICOLUL 115

Consiliul își exercită atribuțiile și competențele de decizie în condițiile prevăzute prin prezentul tratat.

Acesta ia toate măsurile care țin de competența sa pentru a coordona acțiunile statelor membre și ale Comunității.

ARTICOLUL 116

Consiliul este format din reprezentanții statelor membre. Fiecare guvern delegă pe unul dintre membrii săi în Consiliu.

Președinția este exercitată, prin rotație, de fiecare membru al Consiliului, pentru un mandat de șase luni, în ordinea alfabetică a statelor membre.

ARTICOLUL 117

Consiliul se întrunește la convocarea președintelui său, la inițiativa acestuia, a unuia dintre membri săi sau a Comisiei.

ARTICOLUL 118

(1) Cu excepția cazului în care prezentul tratat dispune altfel, hotărârile Consiliului sunt luate cu votul majorității membrilor săi.

(2) În cazul hotărârilor pentru care este necesară majoritatea calificată, voturile membrilor se distribuie astfel:

Belgia	2
Germania	4
Franța	4
Italia	4
Luxemburg	1
Țările de Jos	2

Hotărârile sunt valabile dacă întrunesc cel puțin:

- douăsprezece voturi favorabile, în cazurile în care prezentul tratat prevede ca hotărârile să fie luate la propunerea Comisiei;
- douăsprezece voturi favorabile exprimate de cel puțin patru membri, în celelalte cazuri.

Abținerile membrilor prezenți sau reprezentați nu împiedică adoptarea hotărârilor Consiliului pentru care este necesară unanimitatea.

ARTICOLUL 119

În cazul în care, în temeiul prezentului tratat, un act al Consiliului este adoptat la propunerea Comisiei, Consiliul nu poate adopta un act care modifică propunerea Comisiei decât hotărând în unanimitate.

Atât timp cât Consiliul nu a hotărât, Comisia își poate modifica propunerea inițială, mai ales în cazul în care Adunarea a fost consultată în privința acestei propuneri.

ARTICOLUL 120

În caz de vot, un membru al Consiliului poate primi mandat din partea unui singur alt membru.

ARTICOLUL 121

Consiliul adoptă regulamentul său de organizare.

Acest regulament poate să prevadă constituirea unui comitet format din reprezentanți ai statelor membre. Consiliul stabilește misiunea și atribuțiile acestui comitet.

ARTICOLUL 122

Consiliul poate solicita Comisiei să efectueze toate studiile pe care acesta le consideră necesare pentru realizarea obiectivelor comune și să îi prezinte orice propuneri corespunzătoare.

ARTICOLUL 123

Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, stabilește salariile, indemnizațiile și pensiile președintelui și ale membrilor Comisiei, ale președintelui, ale judecătorilor, ale avocaților generali și ale greșierului Curții de Justiție. De asemenea, Consiliul stabilește, cu aceeași majoritate, orice indemnizații care țin loc de remunerație.

Secțiunea III

Comisia

ARTICOLUL 124

Pentru a asigura dezvoltarea energiei nucleare în Comunitate, Comisia:

- veghează la aplicarea dispozițiilor prezentului tratat, precum și a dispozițiilor adoptate de instituții în temeiul acestuia;
- formulează recomandări sau avize în domeniile definite de prezentul tratat, în cazurile în care se prevede acest lucru în mod expres în tratat sau Comisia consideră că este necesar;
- dispune de atribuții proprii de decizie și participă la adoptarea actelor Consiliului și ale Adunării, în condițiile prevăzute de prezentul tratat;
- exercită atribuțiile conferite de Consiliu pentru aplicarea normelor stabilite de acesta.

ARTICOLUL 125

Comisia publică în fiecare an, cu cel puțin o lună înainte de deschiderea sesiunii Adunării, un raport general privind activitatea Comunității.

ARTICOLUL 126

(1) Comisia este alcătuită din cinci membri, de cetățenie diferită, care sunt aleși în temeiul

competenței lor generale privind obiectul special al prezentului tratat și care oferă toate garanțiile de independență.

Numărul membrilor Comisiei poate fi modificat de Consiliu, hotărând în unanimitate.

Pot fi membri ai Comisiei numai cetățenii statelor membre.

(2) Membrii Comisiei își exercită funcțiile în deplină independență, în interesul general al Comunității.

În îndeplinirea sarcinilor lor, membrii Comisiei nu solicită și nu acceptă instrucțiuni din partea nici unui guvern sau organism. Aceștia se abțin de la orice act incompatibil cu caracterul funcției lor. Fiecare stat membru se angajează să respecte acest principiu și să nu încerce să influențeze membrii Comisiei în îndeplinirea misiunii lor.

Membrii Comisiei nu pot desfășura nici o altă activitate profesională, remunerată sau nu, pe durata mandatului lor. La preluarea funcției, aceștia se angajează solemn să respecte, pe durata mandatului și după încetarea acestuia, obligațiile care decurg din sarcina lor, și în special obligația de cinste și de prudență în a accepta, după încheierea mandatului, anumite funcții sau avantaje. În cazul nerespectării acestor obligații, Curtea de Justiție, sesizată de Consiliu sau de Comisie, poate să hotărască, după caz, demiterea unui membru în condițiile articolului 129 sau decăderea din dreptul la pensie sau la alte avantaje care înlocuiesc pensia persoanei respective.

ARTICOLUL 127

Membrii Comisiei sunt numiți de comun acord de guvernele statelor membre.

Mandatul lor are o durată de patru ani. Acesta poate fi reînnoit.

ARTICOLUL 128

Cu excepția schimbării ordinare și a decesului, funcțiile membrilor Comisiei încetează individual,

prin demisie sau demitere.

Persoana în cauză este înlocuită pe durata rămasă până la încheierea mandatului. Consiliul, hotărând în unanimitate, poate decide că nu este necesară înlocuirea.

Cu excepția demisiei prevăzută în articolul 129, membrii Comisiei rămân în funcție până când este asigurată înlocuirea lor.

ARTICOLUL 129

Orice membru al Comisiei, în cazul în care nu mai îndeplinește condițiile necesare exercitării funcțiilor sale sau a comis o faptă gravă, poate fi destituit de către Curtea de Justiție, la plângerea Consiliului sau a Comisiei.

În acest caz, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate, cu titlu provizoriu, să îl suspende din funcție și să procedeze la înlocuirea sa până în momentul în care Curtea de Justiție se va pronunța.

Curtea de Justiție îl poate suspenda din funcție, cu titlu provizoriu, la cererea Consiliului sau a Comisiei.

ARTICOLUL 130

Președintele și cei doi vicepreședinți ai Comisiei sunt desemnați dintre membrii acesteia, pentru o perioadă de doi ani, în conformitate cu aceeași procedură ca și cea prevăzută pentru numirea membrilor Comisiei. Mandatul lor poate fi reînnoit.

Cu excepția cazului în care este reînnoit mandatul întregii Comisii, numirea se face în urma consultării Comisiei.

În caz de demisie sau de deces, președintele și vicepreședinții sunt înlocuiți pe perioada rămasă până la încetarea mandatului, în condițiile stabilite în primul paragraf.

ARTICOLUL 131

Consiliul și Comisia se consultă reciproc și stabilesc de comun acord modalitățile de colaborare.

Comisia adoptă regulamentul său de organizare pentru asigurarea funcționării sale și a serviciilor sale, în condițiile prevăzute de prezentul tratat. Comisia asigură publicarea acestui regulament.

ARTICOLUL 132

Hotărârile Comisiei sunt adoptate cu majoritatea numărului de membri prevăzută în articolul 126.

Comisia nu se poate întruni valabil decât dacă este prezent numărul de membri stabilit în regulamentul său de organizare.

ARTICOLUL 133

Consiliul, hotărând în unanimitate, poate aproba ca guvernul unui stat membru să acrediteze pe lângă Comisie un reprezentant calificat, însărcinat să asigure o legătură permanentă.

ARTICOLUL 134

(1) Se instituie pe lângă Comisie un Comitet Științific și Tehnic cu caracter consultativ.

Comitetul este obligatoriu consultat în cazurile prevăzute în tratat. Acesta poate fi consultat în toate cazurile considerate oportune de către Comisie.

(2) Comitetul este alcătuit din douăzeci de membri, numiți de Consiliu după consultarea Comisiei.

Membrii Comitetului sunt numiți cu titlu personal pentru o perioadă de cinci ani. Funcțiile lor pot fi reînnoite. Aceștia nu pot fi ținuți de nici un mandat imperativ.

Comitetul Științific și Tehnic își desemnează anual președintele și prezidiul dintre membrii săi.

ARTICOLUL 135

Comisia poate proceda la toate consultările și poate înființa toate comitetele de studii pe care le consideră necesare în vederea îndeplinirii sarcinilor sale.

Secțiunea IV
Curtea de Justiție
ARTICOLUL 136

Curtea de Justiție asigură respectarea dreptului în interpretarea și aplicarea prezentului tratat.

ARTICOLUL 137

Curtea de Justiție este formată din șapte judecători.

Curtea de Justiție deliberează în plen. Cu toate acestea, Curtea poate constitui în cadrul său camere formate fiecare din trei sau cinci judecători, fie pentru a efectua anumite măsuri de cercetare, fie pentru a judeca anumite categorii de cauze, în condițiile prevăzute de un regulament adoptat în acest scop.

În toate cazurile, Curtea de Justiție deliberează în plen pentru a hotărî în cauzele în care este sesizată de un stat membru sau de o instituție a Comunității, precum și asupra întrebărilor preliminare care îi sunt adresate în temeiul articolului 150.

La cererea Curții de Justiție, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate mări numărul de judecători și poate face modificările necesare paragrafelor al doilea și al treilea și articolului 139 paragraful al doilea.

ARTICOLUL 138

Curtea de Justiție este asistată de doi avocați generali.

Avocatul general are rolul de a prezenta public, într-un mod pe deplin imparțial și independent,

concluzii motivate în cauzele prezentate Curții de Justiție, cu scopul de a sprijini Curtea în îndeplinirea misiunii sale, așa cum este definită aceasta la articolul 136.

La cererea Curții de Justiție, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate mări numărul de avocați generali și poate face modificările necesare articolului 139 paragraful al treilea.

ARTICOLUL 139

Judecătorii și avocații generali, aleși dintre personalitățile care prezintă garanții de independență și care îndeplinesc condițiile cerute de exercitarea celor mai înalte funcții jurisdicționale în țările din care provin, sau care sunt jurisconsulți cu competență recunoscută, sunt numiți de comun acord pentru un mandat de șase ani de guvernele statelor membre.

Din trei în trei ani are loc o reînnoire parțială a judecătorilor. Această reînnoire parțială afectează, pe rând, trei sau patru judecători. Cei trei judecători care urmează să fie reînnoiți la sfârșitul primei perioade de trei ani sunt desemnați prin tragere la sorți.

Din trei în trei ani are loc o reînnoire parțială a avocaților generali. Avocatul general care urmează să fie reînnoit la sfârșitul primei perioade de trei ani este desemnat prin tragere la sorți.

Judecătorii și avocații generali al căror mandat încetează pot fi numiți din nou în funcție.

Judecătorii desemnează președintele Curții de Justiție, din rândul lor, pentru un mandat de trei ani. Mandatul acestuia poate fi reînnoit.

ARTICOLUL 140

Curtea de Justiție numește un grefier căruia îi stabilește statutul.

ARTICOLUL 141

În cazul în care Comisia consideră că un stat membru nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul prezentului tratat, emite un aviz motivat cu privire la acest subiect, după ce a oferit statului

în cauză posibilitatea de a-și prezenta observațiile.

În cazul în care statul în cauză nu se conformează acestui aviz în termenul stabilit de Comisie, aceasta poate sesiza Curtea de Justiție.

ARTICOLUL 142

Oricare dintre statele membre poate sesiza Curtea de Justiție în cazul în care consideră că un alt stat membru nu și-a îndeplinit una din obligațiile care îi revin în temeiul prezentului tratat.

Înainte ca un stat membru să introducă împotriva unui alt stat membru o acțiune întemeiată pe o pretinsă încălcare a obligațiilor care îi revin în temeiul prezentului tratat, acesta trebuie să sesizeze Comisia.

Comisia adoptă un aviz motivat după ce a oferit statelor interesate posibilitatea de a-și prezenta în contradictoriu observațiile orale sau scrise.

În cazul în care Comisia nu a adoptat avizul în termen de trei luni de la introducerea cererii, lipsa avizului nu împiedică sesizarea Curții de Justiție.

ARTICOLUL 143

În cazul în care Curtea de Justiție constată că un stat membru nu și-a îndeplinit una din obligațiile care îi revin în temeiul prezentului tratat, acest stat trebuie să ia măsurile necesare executării hotărârii Curții de Justiție.

ARTICOLUL 144

Curtea de Justiție își exercită competența de fond cu privire la:

- a) acțiunile formulate conform articolului 12, în vederea stabilirii condițiilor adecvate de acordare a licențelor sau sublicențelor de către Comisie,

b) acțiunile formulate de persoane sau întreprinderi împotriva sancțiunilor care le-ar putea fi impuse de către Comisie conform articolului 83.

ARTICOLUL 145

În cazul în care Comisia apreciază că o persoană sau o întreprindere a comis o încălcare a prezentului tratat căreia nu îi sunt aplicabile dispozițiile articolului 83, aceasta cere statului membru de care aparține această persoană sau întreprindere să ia măsuri pentru sancționarea încălcării prin aplicarea legislației sale interne.

În cazul în care statul respectiv nu dă curs acestei cereri în termenul stabilit de Comisie, aceasta poate sesiza Curtea de Justiție pentru a se constata încălcarea de care este învinuită persoana sau întreprinderea în cauză.

ARTICOLUL 146

Curtea de Justiție controlează legalitatea actelor Consiliului și ale Comisiei, altele decât recomandările sau avizele. În acest scop, Curtea de Justiție este competentă să se pronunțe în acțiunile introduse de un stat membru, de Consiliu sau de Comisie, în cazurile de necompetență, de încălcare a normelor fundamentale de procedură, de încălcare a prezentului tratat sau a oricărei norme de drept privind aplicarea sa sau în caz de abuz de putere.

Orice persoană fizică sau juridică poate formula, în aceleași condiții, o acțiune împotriva deciziilor care îi sunt adresate și a deciziilor care, deși au fost adoptate sub forma unui regulament sau a unei decizii adresate unei alte persoane, o privesc direct și individual.

Acțiunile prevăzute de prezentul articol trebuie formulate în termen de două luni de la publicarea actului respectiv, de la comunicarea sa reclamantului, sau, în lipsă, din ziua în care reclamantul a luat cunoștință de act, după caz.

ARTICOLUL 147

În cazul în care acțiunea este întemeiată, Curtea de Justiție declară actul contestat nul și neavenit.

Cu toate acestea, în ceea ce privește regulamentele, Curtea de Justiție indică, în cazul în care consideră că este necesar, care sunt efectele regulamentului anulat care trebuie considerate ca fiind definitive.

ARTICOLUL 148

În cazul în care, prin încălcarea prezentului tratat, Consiliul sau Comisia se abțin să ia o hotărâre, statele membre și celelalte instituții ale Comunității pot sesiza Curtea de Justiție pentru a constata această încălcare.

Această acțiune este admisibilă numai în cazul în care instituția în cauză a fost, în prealabil, solicitată să acționeze. În cazul în care, după expirarea termenului de două luni din momentul formulării acestei solicitări, instituția nu acționează, acțiunea poate fi formulată într-un nou termen de două luni.

Orice persoană fizică sau juridică poate sesiza Curtea de Justiție în condițiile stabilite în paragrafele precedente printr-o plângere împotriva unei instituții a Comunității care a omis să-i adreseze un act, altul decât o recomandare sau un aviz.

ARTICOLUL 149

Instituția de la care emană actul anulat sau a cărei abținere a fost declarată contrară prezentului tratat trebuie să ia măsurile necesare pentru executarea hotărârii Curții de Justiție.

Această obligație nu aduce atingere celei care poate rezulta din aplicarea articolului 188 paragraful al doilea.

ARTICOLUL 150

Curtea de Justiție are competența de a hotărî cu titlu preliminar asupra:

(a) interpretării prezentului tratat;

(b) valabilității și interpretării actelor adoptate de instituțiile Comunității;

(c) interpretării statutelor organismelor create printr-un act al Consiliului, cu excepția unor dispoziții contrare ale acestor statute.

În cazul în care se ridică o asemenea întrebare în fața unei instanțe judecătorești dintr-un stat membru, dacă apreciază că, pentru a hotărî, este necesară o decizie asupra acestei întrebări, această instanță judecătorească poate cere Curții de Justiție să se pronunțe.

În cazul în care se ridică o asemenea întrebare într-o cauză pendinte în fața unei instanțe judecătorești ale cărei decizii nu sunt supuse unei căi de atac în dreptul intern, această instanță judecătorească are obligația de a sesiza Curtea de Justiție.

ARTICOLUL 151

Curtea de Justiție este competentă să soluționeze litigiile care au ca obiect repararea prejudiciilor prevăzute în articolul 188 paragraful al doilea.

ARTICOLUL 152

Curtea de Justiție este competentă să hotărască asupra oricărui litigiu dintre Comunitate și agenții săi, în limitele și condițiile stabilite în statut sau care rezultă din regimul care se aplică acestora din urmă.

ARTICOLUL 153

Curtea de Justiție este competentă să hotărască în temeiul unei clauze compromisorii, inclusă într-un contract de drept public sau privat, încheiat de către Comunitate sau în numele acesteia.

ARTICOLUL 154

Curtea de Justiție este competentă să hotărască în orice diferend dintre statele membre în legătură cu obiectul prezentului tratat, dacă acest diferend este supus atenției Curții în temeiul unui compromis.

ARTICOLUL 155

Litigiile în care Comunitatea este parte nu pot fi sustrate, pe acest motiv, competenței instanțelor naționale, cu excepția cazurilor în care prin prezentul tratat competența este atribuită Curții de Justiție.

ARTICOLUL 156

În pofida expirării termenului prevăzut în articolul 146 al treilea paragraf, în cazul unui litigiu care privește un regulament al Consiliului sau al Comisiei, oricare dintre părți se poate prevala de mijloacele prevăzute în articolul 146 primul paragraf pentru a invoca în fața Curții de Justiție inaplicabilitatea acestui regulament.

ARTICOLUL 157

Cu excepția cazurilor vizate de dispoziții contrare din prezentul tratat, acțiunile introduse înaintea Curții de Justiție nu au efect suspensiv. Cu toate acestea, în măsura în care consideră că este necesar, Curtea de Justiție poate ordona suspendarea executării actului atacat.

ARTICOLUL 158

În cauzele cu care este sesizată, Curtea de Justiție poate dispune măsurile provizorii necesare.

ARTICOLUL 159

Hotărârile Curții de Justiție au forță executorie în condițiile stabilite de articolul 164.

ARTICOLUL 160

Statutul Curții de Justiție se stabilește printr-un protocol separat.

Curtea de Justiție își stabilește regulamentul de procedură. Acest regulament este supus aprobării unanime a Consiliului.

CAPITOLUL II

Dispoziții comune mai multor instituții

ARTICOLUL 161

Pentru îndeplinirea misiunii lor și în condițiile prevăzute în prezentul tratat, Consiliul și Comisia adoptă regulamente și directive, iau decizii și formulează recomandări sau avize.

Regulamentul are aplicabilitate generală. El este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în fiecare stat membru.

Directiva este, pentru fiecare stat membru căruia i se adresează, obligatorie în ceea ce privește rezultatul care trebuie atins, lăsând în același timp autorităților naționale competența în ceea ce privește forma și mijloacele.

Decizia este obligatorie în toate elementele sale pentru cei cărora li se adresează.

Recomandările și avizele nu sunt obligatorii.

ARTICOLUL 162

Regulamentele, directivele și deciziile Consiliului și ale Comisiei sunt motivate și vizează propunerile sau avizele solicitate în mod obligatoriu în aplicarea prezentului tratat.

ARTICOLUL 163

Regulamentele se publică în Jurnalul Oficial al Comunității. Acestea intră în vigoare la data prevăzută de dispozițiile lor sau, în lipsa acestora, în a douăzecea zi de la publicare.

Directivele și deciziile se notifică destinatarilor lor și își produc efectele de la data acestei notificări.

ARTICOLUL 164

Executarea silită este reglementată de normele de procedură civilă în vigoare în statul pe teritoriul căruia are loc această procedură. Decizia este învestită cu formulă executorie, fără îndeplinirea nici unei alte formalități decât cea a verificării autenticității acestui titlu de către autoritatea națională pe care guvernul fiecărui stat membru o desemnează în acest scop și a cărei numire este adusă la cunoștința Comisiei, Curții de Justiție și Comitetului de Arbitraj instituit în temeiul articolului 18.

După îndeplinirea acestor formalități, la cererea celui interesat, acesta poate proceda la executarea silită sesizând direct organul competent, în conformitate cu legislația internă.

Executarea silită nu poate fi suspendată decât în temeiul unei decizii a Curții de Justiție. Cu toate acestea, controlul legalității măsurilor de executare este de competența instanțelor judecătorești naționale.

CAPITOLUL III

Comitetul Economic și Social

ARTICOLUL 165

Se instituie un Comitet Economic și Social cu caracter consultativ.

Comitetul este format din reprezentanți ai diferitelor categorii ale vieții economice și sociale.

ARTICOLUL 166

Numărul membrilor Comitetului se stabilește după cum urmează:

Belgia	12
Germania	24
Franța	24
Italia	24
Luxemburg	5
Țările de Jos	12

Membrii Comitetului sunt numiți de Consiliu, hotărând în unanimitate, pentru un mandat de patru ani. Mandatul membrilor poate fi reînnoit.

Membrii Comitetului sunt desemnați individual și nu sunt legați prin nici un mandat imperativ.

ARTICOLUL 167

(1) În vederea numirii membrilor Comitetului, fiecare stat membru adresează Consiliului o listă care cuprinde un număr dublu de candidați față de cel al locurilor atribuite cetățenilor săi.

Componența Comitetului trebuie să țină cont de necesitatea asigurării unei reprezentări adecvate a diferitelor categorii ale vieții economice și sociale.

(2) Consiliul consultă Comisia. Consiliul poate solicita opinia organizațiilor europene reprezentative din diferitele sectoare economice și sociale interesate de activitatea Comunității.

ARTICOLUL 168

Comitetul desemnează, dintre membrii săi, președintele și biroul pentru un termen de doi ani.

Comitetul își stabilește regulamentul de organizare și îl supune aprobării Consiliului, care hotărăște în unanimitate.

Comitetul este convocat de președintele său, la cererea Consiliului sau a Comisiei.

ARTICOLUL 169

Comitetul cuprinde secțiuni specializate.

Funcționarea secțiunilor specializate se realizează în cadrul atribuțiilor generale ale Comitetului. Secțiunile specializate nu pot fi consultate independent de Comitet.

Pe de altă parte, în cadrul Comitetului, pot fi create subcomitete care să elaboreze, pentru anumite probleme și domenii, proiecte de aviz ce trebuie supuse deliberării Comitetului.

Regulamentul de organizare stabilește modalitățile de compunere și normele de competență ale secțiilor specializate și ale subcomitetelor.

ARTICOLUL 170

Comitetul este consultat în mod obligatoriu de Consiliu sau de Comisie în cazurile prevăzute în prezentul tratat. Comitetul poate fi consultat de aceste instituții ori de câte ori acestea consideră oportun.

În cazul în care consideră necesar, Consiliul sau Comisia stabilesc Comitetului un termen pentru prezentarea avizului, termen care nu poate fi mai mic de zece zile de la data comunicării adresate în acest scop președintelui. După expirarea termenului stabilit, se poate face abstracție de lipsa avizului.

Avizul Comitetului și avizul secțiunii specializate, precum și procesul-verbal al deliberărilor se transmit Consiliului și Comisiei.

TITLUL IV

Dispoziții financiare

ARTICOLUL 171

(1) Toate veniturile și cheltuielile Comunității, altele decât cele ale agenției și ale întreprinderilor comune, trebuie estimate pentru fiecare exercițiu bugetar și trebuie înregistrate în bugetul administrativ sau în bugetul pentru cercetări și investiții.

Veniturile și cheltuielile fiecărui buget trebuie să fie echilibrate.

(2) Veniturile și cheltuielile agenției, care funcționează conform regulilor comerciale, sunt prevăzute într-un buget special.

Condițiile de estimare, de executare și de control ale acestor venituri și cheltuieli sunt stabilite, ținând cont de statutul agenției, printr-un regulament adoptat conform articolului 183.

(3) Estimarea veniturilor și a cheltuielilor, precum și conturile de exploatare și bilanțurile întreprinderilor comune, referitoare la fiecare exercițiu, sunt comunicate Comisiei, Consiliului și Adunării în condițiile stabilite de statutele acestor întreprinderi.

ARTICOLUL 172

(1) Veniturile bugetului administrativ includ, fără a exclude alte venituri curente, contribuțiile financiare ale statelor membre stabilite conform următorului criteriu de repartizare:

Belgia	7,9
Germania	28
Franța	28
Italia	28
Luxemburg	0,2
Țările de Jos	7,9

(2) Veniturile din bugetul pentru cercetări și investiții, fără a aduce atingere altor eventuale resurse, cuprind contribuțiile financiare ale statelor membre stabilite conform următorului criteriu de repartizare:

Belgia	9,9
Germania	30
Franța	30
Italia	23
Luxemburg	0,2
Țările de Jos	6,9

(3) Criteriile de repartizare pot fi modificate cu hotărârea unanimă a Consiliului.

(4) Împrumuturile destinate finanțării cercetărilor sau investițiilor sunt contractate în condițiile stabilite de Consiliu, care hotărăște în condițiile prevăzute la articolul 177 alineatul (5).

Comunitatea se poate împrumuta de pe piața de capital a unui stat membru în cadrul dispozițiilor legale care se aplică emisiunilor interne sau, în lipsa unor astfel de dispoziții într-un stat membru, în cazul în care acest stat membru și Comisia s-au consultat și s-au pus de acord cu privire la împrumutul avut în vedere de aceasta.

Acordul autorităților competente ale statului membru nu poate fi refuzat decât în cazul în care există temerea unor perturbări grave ale pieței de capital a acestui stat.

ARTICOLUL 173

Contribuțiile financiare ale statelor membre prevăzute la articolul 172 pot fi înlocuite, total sau parțial, de produsul prelevărilor percepute de Comunitate în statele membre.

În acest scop, Comisia prezintă Consiliului propuneri privind dispoziția, modul de stabilire a taxelor și modalitățile de percepere ale acestor prelevări.

Consiliul, hotărând în unanimitate, după ce a consultat Adunarea asupra acestei propuneri, poate adopta dispoziții pe care le recomandă statelor membre spre adoptare în conformitate cu propriile lor reguli constituționale.

ARTICOLUL 174

(1) Cheltuielile prevăzute în bugetul administrativ cuprind în special:

- a) costurile administrative;
- b) cheltuielile pentru controlul de securitate și protecția sanitară.

(2) Cheltuielile prevăzute în bugetul pentru cercetări și investiții cuprind în special:

- a) cheltuielile legate de derularea programului de cercetări al Comunității;
- b) eventuala participare la capitalul Agenției și la cheltuielile de investiții ale acesteia;
- c) cheltuielile pentru dotarea tehnică a instituțiilor de pregătire;
- d) eventuala participare la întreprinderile comune și la anumite operațiuni comune.

ARTICOLUL 175

Cheltuielile înscrise în bugetul administrativ sunt autorizate pentru durata unui exercițiu bugetar, cu excepția dispozițiilor contrare ale regulamentului adoptat în aplicarea articolului 183.

În condițiile care vor fi stabilite la data punerii în aplicare a articolului 183, creditele, altele decât cele referitoare la cheltuielile de personal, care vor fi neutilizate la sfârșitul exercițiului bugetar, vor fi reportate exclusiv pentru exercițiul următor.

Creditele deschise pentru cheltuieli administrative sunt specializate pe capitole care grupează cheltuielile în funcție de natura sau destinația lor și sunt subdivizate în măsura în care este necesar conform regulamentului adoptat pentru punerea în aplicare a articolului 183.

Cheltuielile Adunării, ale Consiliului, ale Comisiei și ale Curții de Justiție fac obiectul unor părți separate de buget fără a aduce atingere, dat fiind regimul special, anumitor cheltuieli comune.

ARTICOLUL 176

(1) Alocările privind cheltuielile pentru cercetări și investiții cuprind, sub rezerva limitelor care rezultă din programele sau deciziile de cheltuieli care, în temeiul prezentului tratat, necesită unanimitatea Consiliului:

- a) credite de angajament, care acoperă o tranșă constituind o unitate individualizată și formând un ansamblu coerent;
- b) credite de plată, care constituie limita superioară a cheltuielilor care pot fi plătite în fiecare an pentru acoperirea angajamentelor contractate conform literei a).

(2) Planul de scadențe pentru angajamente și plăți figurează în anexă la proiectul de buget corespunzător propus de Comisie.

(3) Creditele deschise pentru cheltuieli de cercetare și investiții sunt împărțite pe capitole care grupează cheltuielile în funcție de natura sau destinația lor și sunt subdivizate, în măsura în care este necesar, conform regulamentului adoptat în aplicarea articolului 183.

(4) Creditele de plată disponibile sunt reportate exercițiului următor prin decizia Comisiei, cu excepția deciziei contrare a Consiliului.

ARTICOLUL 177

(1) Exercițiul financiar începe la 1 ianuarie și se încheie la 31 decembrie.

(2) Fiecare dintre instituțiile Comunității întocmește o situație estimativă a cheltuielilor sale. Comisia grupează aceste situații într-un proiect preliminar de buget administrativ. Ea atașează acestuia un aviz care poate conține estimări diferite. Comisia elaborează de asemenea proiectul preliminar de buget pentru cercetări și investiții.

Comisia trebuie să sesizeze Consiliul în privința proiectului preliminar de buget până cel târziu la data de 30 septembrie a anului care precede execuția bugetară.

Consiliul consultă Comisia și, dacă este cazul, și celelalte instituții interesate, ori de câte ori intenționează să se abată de la acest proiect preliminar.

(3) Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, stabilește proiectul de buget și îl transmite apoi Adunării.

Proiectul de buget trebuie înaintat Adunării cel târziu la data de 31 octombrie a anului care precede execuția bugetară.

Adunarea are dreptul să propună Consiliului modificări la proiectul de buget.

(4) În cazul în care, în termen de o lună de la comunicarea proiectului de buget, Adunarea îl aprobă sau dacă nu transmite Consiliului avizul său, proiectul de buget se consideră adoptat definitiv.

În cazul în care în această perioadă, Adunarea propune modificări, proiectul de buget astfel modificat este transmis Consiliului. Acesta deliberează împreună cu Comisia și, dacă este cazul, și cu celelalte instituții interesate și adoptă definitiv bugetul, hotărând cu majoritate calificată, sub rezerva limitelor care rezultă din programele sau deciziile de cheltuieli care, în temeiul prezentului tratat, necesită unanimitatea Consiliului.

(5) Pentru aprobarea acelei părți din buget referitoare la Fondul Social European, voturile membrilor Consiliului sunt ponderate după cum urmează:

Belgia	8
Germania	32
Franța	32

Italia	20
Luxemburg	1
Țările de Jos	7

Hotărârile sunt valabile dacă întrunesc cel puțin 67 voturi favorabile.

ARTICOLUL 178

În cazul în care, la începutul unui exercițiu bugetar, bugetul administrativ nu a fost încă votat, cheltuielile vor putea fi efectuate lunar, pe fiecare capitol sau pe altă diviziune bugetară, conform dispozițiilor regulamentului adoptat pentru punerea în aplicare a articolului 183, în limita unei doisprezecimi din alocările din bugetul exercițiului precedent, fără ca prin această măsură să se pună la dispoziția Comisiei alocări care depășesc o doisprezecime din cele prevăzute în proiectul de buget aflat în curs de pregătire.

În cazul în care, la începutul unui exercițiu bugetar, bugetul pentru cercetări și investiții nu a fost încă votat, cheltuielile vor putea fi efectuate lunar, pe capitole sau alte forme de diviziune, conform dispozițiilor regulamentului adoptat în aplicarea articolului 183, până la limita unei a douăsprezecea părți din creditele corespunzătoare estimărilor anuale înscrise în devizul de plăți aplicabil creditelor de angajament aprobate anterior.

Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, poate, sub rezerva respectării celorlalte condiții stabilite în primul paragraf, să autorizeze cheltuieli care să depășească o doisprezecime din alocări, sub rezerva limitelor care rezultă din programele sau deciziile de cheltuieli care, în temeiul prezentului tratat, necesită unanimitatea Consiliului.

Statele membre varsă lunar, cu titlu provizoriu și în conformitate cu criteriile de repartizare stabilite pentru exercițiul anterior, sumele necesare pentru a asigura aplicarea prezentului articol.

ARTICOLUL 179

Comisia execută bugetele în conformitate cu dispozițiile regulamentului adoptat pentru punerea în aplicare a articolului 183, pe proprie răspundere și în limita alocărilor prevăzute.

Regulamentul prevede modalitățile speciale care reglementează participarea fiecărei instituții la efectuarea cheltuielilor proprii.

În cadrul bugetului, Comisia poate proceda la transferarea de alocări, fie dintr-un capitol în altul, fie dintr-o subdiviziune în alta, în limitele și condițiile stabilite de regulamentul adoptat pentru punerea în aplicare a articolului 183.

ARTICOLUL 180

Conturile aferente tuturor veniturilor și cheltuielilor bugetare sunt analizate de o comisie de control formată din comisari de conturi care oferă toate garanțiile de independență și este prezidată de unul dintre comisari. Consiliul, hotărând în unanimitate, stabilește numărul de comisari. Comisarii și președintele comisiei de control sunt numiți pentru un mandat de cinci ani de către Consiliu, care hotărăște în unanimitate. Remunerația lor se stabilește de către Consiliu, care hotărăște cu majoritate calificată.

Verificarea, care are loc pe baza documentelor justificative și, la nevoie, la fața locului, are ca obiect constatarea legalității și corectitudinii veniturilor și cheltuielilor și asigurarea unei bune gestiuni financiare. Comisia de control întocmește, în urma încheierii fiecărui exercițiu bugetar, un raport pe care îl adoptă cu majoritatea membrilor săi.

Annual, Comisia prezintă Consiliului și Adunării conturile exercițiului financiar parcurs corespunzătoare operațiunilor bugetare, însoțite de raportul comisiei de control. În plus, Comisia transmite un bilanț financiar care descrie activul și pasivul Comunității.

Consiliul, hotărând cu majoritate calificată, dă descărcare Comisiei de execuția bugetului. Consiliul comunică Adunării decizia sa.

ARTICOLUL 181

Bugetele și devizurile prevăzute la articolul 171 alineatele (1) și (2) sunt stabilite în unitatea de cont fixată în conformitate cu dispozițiile regulamentului adoptat pentru punerea în aplicare a articolului 183.

Contribuțiile financiare prevăzute la articolul 172 sunt puse la dispoziția Comunității de statele membre și sunt exprimate în moneda lor națională.

Soldurile disponibile ale acestor contribuții sunt depuse la trezoreriile statelor membre sau la alte organisme desemnate de acestea. Pe durata acestor depozite, fondurile depuse își păstrează valoarea corespunzătoare parității în vigoare în ziua constituirii depozitului în raport cu unitatea de cont menționată în primul paragraf.

Aceste disponibilități pot fi investite în condiții care fac obiectul unor acorduri între Comisie și statul membru interesat.

ARTICOLUL 182

(1) Sub rezerva informării autorităților competente ale statelor interesate, Comisia poate transfera în moneda unuia dintre statele membre activele pe care le deține în moneda unui alt stat membru, în măsura necesară utilizării lor pentru obiectivele cărora le sunt destinate prin prezentul tratat. Comisia evită, în măsura în care este posibil, să efectueze astfel de transferuri, dacă deține active disponibile sau care pot fi mobilizate în monedele de care are nevoie.

(2) Comisia comunică cu fiecare dintre statele membre prin intermediul autorității desemnate de statul în cauză. Pentru efectuarea operațiunilor financiare, Comisia poate recurge la serviciile băncii de emisiune a statului membru în cauză sau la o altă instituție financiară autorizată de acesta.

(3) În ceea ce privește cheltuielile de efectuat de către Comunitate în moneda țărilor terțe și înainte ca bugetele să fie definitiv adoptate, Comisia supune Consiliului un plan cu caracter informativ cu privire la veniturile și cheltuielile care urmează a fi realizate în diferitele monede.

Acest plan este aprobat de Consiliu care hotărăște cu majoritate calificată. Acesta poate fi modificat în cursul exercițiului conform aceleiași proceduri.

(4) Cedarea către Comisie de devize ale unor țări terțe, necesare executării cheltuielilor trecute în planul menționat la alineatul (3), revine statelor membre conform criteriilor de repartitie stabilite în articolul 172. Devizele țărilor terțe încasate de Comisie sunt cedate statelor membre conform aceluiași criterii de repartitie.

(5) Comisia poate dispune liber de devizele țărilor terțe care provin din împrumuturile făcute de aceasta în țările respective.

(6) Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei, poate permite agenției și întreprinderilor comune aplicarea totală sau parțială a regulilor cu privire la regimul schimburilor prevăzute la alineatele precedente și, eventual, adaptarea acestora la cerințele lor de funcționare.

ARTICOLUL 183

Consiliul, hotărând în unanimitate, la propunerea Comisiei:

(a) adoptă regulamentele financiare care precizează în special modalitățile de stabilire a bugetului și de execuție bugetară, precum și prezentarea și verificarea conturilor;

(b) fixează modalitățile și procedura conform cărora contribuțiile statelor membre trebuie puse la dispoziția Comisiei;

(c) stabilește normele și organizează controlul răspunderii ordonatorilor și contabililor.

TITLUL V

Dispoziții generale

ARTICOLUL 184

Comunitatea are personalitate juridică.

ARTICOLUL 185

În fiecare dintre statele membre, Comunitatea are cea mai largă capacitate juridică recunoscută persoanelor juridice de către legislațiile interne; Comunitatea poate, în special, să dobândească sau să înstrăineze bunuri mobile și imobile și poate sta în justiție. În acest scop, Comunitatea este reprezentată de Comisie.

ARTICOLUL 186

Consiliul, hotărând în unanimitate, în colaborare cu Comisia și după consultarea altor instituții interesate, adoptă Statutul funcționarilor și Regimul care se aplică altor agenți ai Comunității.

La expirarea celui de-al patrulea an de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, acest statut și acest regim pot fi modificate de către Consiliu, hotărând cu majoritate calificată, la propunerea Comisiei și după consultarea celorlalte instituții interesate.

ARTICOLUL 187

Pentru îndeplinirea sarcinilor care îi sunt încredințate, Comisia poate solicita toate informațiile și poate proceda la toate verificările necesare, în limitele și condițiile stabilite de Consiliu, în conformitate cu dispozițiile prezentului tratat.

ARTICOLUL 188

Răspunderea contractuală a Comunității este reglementată de legea care se aplică contractului în cauză.

În domeniul răspunderii extracontractuale, Comunitatea trebuie să repare, în conformitate cu principiile generale comune legislațiilor statelor membre, prejudiciile cauzate de instituțiile sale sau de către agenții săi în exercitarea funcțiilor lor.

Răspunderea personală a agenților față de Comunitate este reglementată de dispozițiile care stabilesc statutul lor sau regimul care li se aplică.

ARTICOLUL 189

Sediul instituțiilor Comunității se stabilește de comun acord de către guvernele statelor membre.

ARTICOLUL 190

Regimul lingvistic al instituțiilor Comunității se stabilește, fără a aduce atingere dispozițiilor cuprinse în Regulamentul Curții de Justiție, de către Consiliu, care hotărăște în unanimitate.

ARTICOLUL 191

Comunitatea beneficiază pe teritoriile statelor membre, de imunitățile și privilegiile necesare pentru îndeplinirea misiunii sale, în condițiile definite într-un protocol separat.

ARTICOLUL 192

Statele membre iau toate măsurile generale sau speciale corespunzătoare pentru a asigura îndeplinirea obligațiilor care decurg din prezentul tratat sau care decurg din actele întreprinse de instituțiile Comunității. Statele membre îi facilitează acesteia îndeplinirea misiunii sale.

Statele membre se abțin de la toate măsurile care ar putea pune în pericol realizarea obiectivelor prezentului tratat.

ARTICOLUL 193

Statele membre se angajează să nu supună un diferend cu privire la interpretarea sau aplicarea prezentului tratat unui alt mod de soluționare decât cele prevăzute de acesta.

ARTICOLUL 194

(1) Membrii instituțiilor Comunității, membrii comitetelor, funcționarii și agenții Comunității, precum și toate celelalte persoane care, prin funcțiile lor sau prin relațiile publice sau private cu instituțiile sau structurile Comunității sau cu întreprinderile comune, sunt chemate să comunice sau să primească fapte, informații, cunoștințe, documente sau obiecte protejate prin secret în temeiul dispozițiilor date de un stat membru sau o instituție a Comunității, sunt obligate, chiar și după încetarea mandatelor sau relațiilor lor, să le păstreze secrete față de toate persoanele neautorizate, precum și față de public.

Fiecare stat membru privește orice încălcare a acestei obligații ca pe un atentat împotriva secretelor sale protejate, ceea ce, atât în privința fondului, cât și a competenței, ține de legislația sa aplicabilă în materie de atentat la siguranța statului sau de divulgare a secretului profesional. Acesta urmărește

pe oricare dintre autorii unei astfel de încălcări care ține de jurisdicția sa, la cererea oricărui stat membru implicat sau a Comisiei.

(2) Fiecare stat membru comunică Comisiei toate dispozițiile care reglementează pe teritoriul său clasificarea și secretul informațiilor, cunoștințelor, documentelor sau obiectelor care aparțin domeniului de aplicare a prezentului tratat.

Comisia asigură comunicarea acestor dispoziții celorlalte state membre.

Fiecare stat membru ia toate măsurile corespunzătoare pentru a facilita instaurarea progresivă a unei protecții cât mai uniforme și cuprinzătoare cu putință a secretelor protejate. Comisia, după consultarea statelor membre implicate, poate adopta toate recomandările în acest scop.

(3) Instituțiile și structurile Comunității, precum și întreprinderile comune au obligația de a aplica dispozițiile referitoare la protecția secretelor în vigoare pe teritoriul unde se situează fiecare dintre acestea.

(4) Orice împuternicire de a lua cunoștință de fapte, informații, documente sau obiecte referitoare la domeniul de aplicare a prezentului tratat și protejate prin secret, acordată fie de către o instituție a Comunității, fie de un stat membru, unei persoane care își exercită activitatea în domeniul de aplicare a prezentului tratat, este recunoscută de către fiecare instituție și fiecare stat membru.

(5) Dispozițiile prezentului articol nu aduc atingere aplicării dispozițiilor speciale care rezultă din acordurile încheiate între un stat membru și un stat terț sau o organizație internațională.

ARTICOLUL 195

Instituțiile Comunității, precum și Agenția și întreprinderile comune trebuie să respecte, în aplicarea prezentului tratat, condițiile puse în privința accesului la minereuri, materii brute și materii speciale de fisiune prin regulamentele naționale promulgate din motive de ordine sau de sănătate publică.

ARTICOLUL 196

Pentru aplicarea prezentului tratat și cu excepția dispozițiilor contrare ale acestuia:

- a) termenul «persoană» desemnează orice persoană fizică care, total sau parțial, își desfășoară activitățile în domeniul definit de capitolul corespunzător al tratatului,
- b) termenul «întreprindere» desemnează orice întreprindere sau instituție care, total sau parțial, își desfășoară activitățile în aceleași condiții, indiferent de statutul său juridic, public sau privat.

ARTICOLUL 197

În sensul prezentului tratat,

1. Termenul «materii speciale de fisiune» desemnează plutoniu 239, uraniu 233, uraniu îmbogățit cu uraniu 235 și 233, precum și orice produs care conține unul sau mai mulți izotopi din cei menționați mai sus și alte materii de fisiune similare care vor fi stabilite de Consiliu hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisie; cu toate acestea, termenul «materii speciale de fisiune» nu se aplică materiilor brute.
2. Termenul «uraniu îmbogățit cu uraniu 235 sau 233» desemnează uraniu care conține fie uraniu 235, fie uraniu 233, fie acești doi izotopi într-o asemenea cantitate încât raportul dintre suma acestor doi izotopi și izotopul 238 să fie superioară raportului dintre izotopul 235 și izotopul 238 în uraniul natural.
3. Termenul «materii brute» desemnează uraniul care conține amestecul de izotopi care se găsește în natură, uraniu al cărui conținut în uraniu 235 este inferior cotelor normale, toriu, toate materiile menționate mai sus sub formă de metal, aliaje, compuși chimici sau concentrați, orice altă materie care conține una sau mai multe din materiile menționate mai sus, la nivele de concentrație stabilite de Consiliu, care hotărăște cu majoritate calificată la propunerea Comisie.
4. Termenul «minereuri» desemnează orice minereu care, la nivelele de concentrație medie stabilite de Consiliu, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, conține substanțe ce permit, prin tratări chimice și fizice corespunzătoare, obținerea materiilor brute, așa cum sunt definite mai sus.

ARTICOLUL 198

Cu excepția unor dispoziții contrare, prevederile prezentului tratat se aplică teritoriilor europene ale statelor membre și teritoriile aflate în afara Europei supuse jurisdicției lor.

Acestea se aplică în egală măsură teritoriilor europene ale căror relații externe sunt asumate de un stat membru.

ARTICOLUL 199

Comisia este însărcinată să asigure toate legăturile necesare cu organele Organizației Națiunilor Unite, cu instituțiile lor specializate și cu instituțiile Acordului General privind Tarifele și Comerțul.

Comisia asigură între altele legăturile oportune cu toate organizațiile internaționale.

ARTICOLUL 200

Comunitatea stabilește cu Consiliul Europei toate relațiile necesare de cooperare.

ARTICOLUL 201

Comunitatea stabilește cu Organizația Europeană de Cooperare Economică o strânsă colaborare ale cărei modalități vor fi stabilite de comun acord.

ARTICOLUL 202

Dispozițiile prezentului tratat nu împiedică existența și realizarea uniunilor regionale între Belgia și Luxemburg, ca și între Belgia, Luxemburg și Țările de Jos, în măsura în care obiectivele acestor uniuni regionale nu sunt atinse prin aplicarea prezentului tratat.

ARTICOLUL 203

În cazul în care o acțiune a Comunității apare ca necesară pentru realizarea unuia dintre obiectivele Comunității, fără ca prezentul tratat să fi prevăzut atribuțiile de a acționa necesare în acest scop, Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei și după consultarea Adunării, adoptă dispozițiile corespunzătoare.

ARTICOLUL 204

Guvernul oricărui stat membru sau Comisia poate prezenta Consiliului proiecte vizând revizuirea prezentului tratat.

În cazul în care, după consultarea Adunării și dacă este cazul a Comisiei, Consiliul emite un aviz favorabil privind organizarea unei conferințe a reprezentanților guvernelor statelor membre, aceasta este convocată de președintele Consiliului în scopul stabilirii de comun acord a modificărilor ce trebuie aduse prezentului tratat.

Modificările intră în vigoare după ratificarea lor de către toate statele membre în conformitate cu normele lor constituționale.

ARTICOLUL 205

Orice stat european poate solicita să devină membru al Comunității. Acesta adresează cererea sa Consiliului care, după primirea avizului Comisiei, hotărăște în unanimitate.

Condițiile de admitere și adaptările prezentului tratat pe care această admitere le antrenează constituie obiectul unui acord între statele membre și statul solicitant. Acest acord este supus ratificării de către toate statele contractante în conformitate cu normele lor constituționale.

ARTICOLUL 206

Comunitatea poate încheia cu un stat terț, cu o uniune de state sau cu o organizație internațională, acorduri instituind o asociere caracterizată prin drepturi și obligații reciproce, acțiuni comune și proceduri speciale.

Aceste acorduri sunt încheiate de Consiliu hotărând în unanimitate, după consultarea Adunării.

În cazul în care aceste acorduri implică modificări ale prezentului tratat, acestea din urmă trebuie adoptate, în prealabil, conform procedurii prevăzute în articolul 238.

ARTICOLUL 207

Protocoalele care, prin acordul comun al statelor membre, sunt anexate prezentului tratat, fac parte integrantă din acesta.

ARTICOLUL 208

Prezentul tratat se încheie pe termen nelimitat.

TITLUL VI

Dispoziții referitoare la perioada inițială

Secțiunea I

Înființarea instituțiilor

ARTICOLUL 209

Consiliul se reunește în termen de o lună de la intrarea în vigoare a tratatului.

ARTICOLUL 210

Consiliul adoptă toate dispozițiile necesare pentru constituirea Consiliului Economic și Social în termen de trei luni de la prima sa ședință.

ARTICOLUL 211

Adunarea se reunește în termen de două luni de la prima ședință a Consiliului, la convocarea președintelui acestuia, pentru a-și alege biroul și a-și elabora regulamentul de organizare. Până la alegerea biroului, Adunarea este prezidată de către decanul de vârstă.

ARTICOLUL 212

Curtea de Justiție intră în funcțiune de la numirea membrilor săi. Prima numire a președintelui se face pentru un termen de trei ani în aceleași condiții ca și a membrilor.

Curtea de Justiție își stabilește regulamentul de procedură în termen de trei luni de la intrarea sa în funcțiune.

Curtea de Justiție nu poate fi sesizată decât cu începere de la data publicării acestui regulament. Termenele de introducere a acțiunilor încep să curgă numai de la această dată.

Din momentul numirii sale, președintele Curții de Justiție exercită atribuțiile care îi sunt încredințate prin prezentul tratat.

ARTICOLUL 213

Comisia intră în funcțiune și își asumă sarcinile care îi sunt încredințate prin prezentul tratat după numirea membrilor săi.

De la intrarea sa în funcțiune, Comisia efectuează studii și stabilește legăturile cu statele membre, întreprinderile, lucrătorii și utilizatorii necesare în vederea stabilirii unei imagini de ansamblu asupra situației industriilor nucleare în cadrul Comunității. În termen de șase luni, Comisia înaintează un raport pe această temă Adunării.

ARTICOLUL 214

(1) Primul exercițiu financiar se întinde de la data intrării în vigoare a tratatului până la data de 31 decembrie următor. Cu toate acestea, acest exercițiu se întinde până la data de 31 decembrie a anului următor celui în care intră în vigoare tratatul, dacă intrarea în vigoare are loc în cel de-al doilea semestru.

(2) Până la stabilirea bugetelor care se aplică primului exercițiu, statele membre acordă Comunității fonduri în avans, fără dobândă, care se vor deduce din contribuțiile financiare aferente execuției acestor bugete.

(3) Până la stabilirea Statutului funcționarilor și Regimului care se aplică altor agenți ai Comunității, prevăzute în articolul 186, fiecare instituție își recrutează personalul necesar și încheie în acest scop contracte pe durată determinată.

Fiecare instituție analizează împreună cu Consiliul problemele referitoare la numărul, remunerarea și repartizarea locurilor de muncă.

Secțiunea II

Primele dispoziții pentru aplicarea tratatului

ARTICOLUL 215

(1) În termen de cinci ani de la intrarea în vigoare a prezentului tratat, trebuie derulat un program inițial de cercetări și instruire prevăzute în anexa V la prezentul tratat și a cărui realizare, sub rezerva unei hotărâri diferite a Consiliului luată în unanimitate, nu poate depăși 215 milioane unități de cont U.E.P.

(2) Defalcarea pe domenii mari de activitate a cheltuielilor necesare derulării acestui program este prevăzută, cu titlu informativ, în anexa V.

Consiliul, hotărând cu majoritate calificată la propunerea Comisiei, poate modifica acest program.

ARTICOLUL 216

Propunerile Comisiei cu privire la modalitățile de funcționare a instituției de nivel universitar menționată la articolul 9 sunt adresate Consiliului în termen de un an de la intrarea în vigoare a prezentului tratat.

ARTICOLUL 217

Regulamentul de securitate prevăzut la articolul 24 cu privire la regimul de secret aplicabil difuzării cunoștințelor este adoptat de Consiliu în termen de șase luni de la intrarea în vigoare a tratatului.

ARTICOLUL 218

Normele de bază sunt stabilite conform dispozițiilor de la articolul 31 în termen de un an de la intrarea în vigoare a tratatului.

ARTICOLUL 219

Legile, regulamentele și normele administrative menite să asigure, pe teritoriul statelor membre, protecția sanitară a populației și a lucrătorilor împotriva pericolului ce rezultă din radiațiile ionizante, în conformitate cu dispozițiile articolului 33, sunt comunicate Comisiei de aceste state în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a tratatului.

ARTICOLUL 220

Propunerile Comisiei menționate la articolul 54, cu privire la statutul agenției, sunt înaintate Consiliului în termen de trei luni de la intrarea în vigoare a prezentului tratat.

Secțiunea III

Dispoziții aplicabile cu titlu tranzitoriu

ARTICOLUL 221

Dispozițiile articolelor 14-23 și ale articolelor 25-28 se aplică brevetelor, titlurilor de protecție provizorie și modelelor de utilitate, precum și cererilor de brevet și de model de utilitate anterioare intrării în vigoare a tratatului, în condițiile care urmează:

(1) Pentru aplicarea termenului prevăzut la articolul 17 alineatul 2 trebuie să se țină cont, în favoarea titularului, de situația nou creată prin intrarea în vigoare a tratatului.

(2) În ceea ce privește comunicarea unei invenții care nu este un secret, dacă termenele de trei și optsprezece luni menționate la articolul 18, sau unul dintre ele, au expirat la data intrării în vigoare a tratatului, un nou termen de șase luni începe să curgă începând cu această dată.

În cazul în care aceste termene, sau unul dintre ele, sunt în curs de derulare la această dată, acestea sunt prelungite cu șase luni de la data expirării lor normale.

(3) Aceleași dispoziții se aplică în ceea ce privește comunicarea unei invenții secrete, în condițiile prevăzute la articolul 16 și la articolul 25 alineatul (1), sub rezerva că, într-un asemenea caz, data luată în considerare pentru curgerea noului termen sau pentru prelungirea termenelor în curs de derulare este cea a intrării în vigoare a regulamentului de securitate menționat la articolul 24.

ARTICOLUL 222

În perioada cuprinsă între data intrării în vigoare a tratatului și data stabilită de Comisie la care Agenția își preia funcțiile, acordurile și convențiile privind livrările de minereuri, materii brute și materii speciale de fisiune sunt încheiate sau reînnoite cu aprobarea prealabilă a Comisiei.

Comisia trebuie să refuze aprobarea la încheierea sau reînnoirea de acorduri și convenții în cazul în care apreciază că acestea ar compromite aplicarea prezentului tratat. Comisia poate în special condiționa aprobarea privind acordurile și convențiile de introducerea unor clauze care să permită agenției să devină parte la executarea acestora.

ARTICOLUL 223

Prin derogare de la articolul 60 și pentru a ține cont de studiile și lucrările deja angajate, aprovizionarea reactoarelor amplasate pe teritoriile unui stat membru și care pot să difere înainte de expirarea unui termen de șapte ani de la intrarea în vigoare a tratatului, beneficiază, pe o perioadă de maximum zece ani începând cu aceeași dată, de o prioritate care se poate extinde atât asupra resurselor în minereuri și în materii brute provenind din teritoriile acestui stat, cât și asupra materiilor brute sau materiilor speciale de fisiune care fac obiectul unui acord bilateral încheiat înainte de intrarea în vigoare a tratatului și comunicat Comisiei conform dispozițiilor articolului 105.

Aceași prioritate este acordată, pe aceeași perioadă de zece ani, aprovizionării tuturor instalațiilor de separare izotopică care constituie sau nu o întreprindere comună intrată în funcțiune pe teritoriul unui stat membru înainte de expirarea termenului de șapte ani de la intrarea în vigoare a tratatului.

Agenția încheie contractele respective după ce Comisia verifică dacă condițiile de aplicare ale dreptului de prioritate sunt îndeplinite.

DISPOZIȚII FINALE

ARTICOLUL 224

Prezentul tratat se ratifică de către Înaltele Părți Contractante în conformitate cu normele lor constituționale. Instrumentele de ratificare se depun pe lângă Guvernul Republicii Italiene.

Prezentul tratat intră în vigoare în prima zi a lunii următoare depunerii instrumentului de ratificare de către ultimul stat semnatar care îndeplinește această formalitate. Cu toate acestea, în cazul în care această depunere are loc cu mai puțin de cincisprezece zile înainte de începerea lunii următoare, intrarea în vigoare a tratatului se reportează pentru prima zi a celei de a doua luni după data depunerii.

ARTICOLUL 225

Prezentul tratat, redactat în exemplar unic, în limba germană, în limba franceză, în limba italiană și în limba olandeză, cele patru texte având valoare juridică egală, se depune în arhiva Guvernului Republicii Italiene, care emite o copie certificată pentru conformitate fiecăruia dintre guvernele celorlalte state semnatare.

DREPT CARE, subsemnații plenipotențari au semnat prezentul tratat.

ÎNCHEIAT la Roma la douăzeci și cinci martie una mie nouă sute cincizeci și șapte.

P. H. Spaak

Adenauer

Pineau

Antonio Segni

Bech

J. Luns

J. Ch. Snoy et d'Oppuers

Hallstein

M. Faure

Gaetano Martino

Lambert Schaus

J. Linthorst Homan

Anexe

Anexa I

Domeniul de cercetări privind energia nucleară conform articolului 4 din tratat

I. Materii prime

1. Metode de prospectare minieră și de exploatare a minelor speciale care conțin zăcăminte de materii de bază (uraniu, toriu și alte produse de interes deosebit pentru energia nucleară).
2. Metode de concentrare a acestor materii și de prelucrare în compuși puri din punct de vedere tehnic.
3. Metode de prelucrare a acestor compuși puri din punct de vedere tehnic în compuși și metale de calitate nucleară.
4. Metode de prelucrare și formatare a acestor compuși și metale – precum și a plutoniului, uraniului 235 sau 233 în stare pură sau în asociere cu acești compuși sau metale – de industria chimică, ceramică sau metalurgică în elemente combustibile.
5. Metode de protecție a acestor elemente de combustibil împotriva agenților exteriori de coroziune sau eroziune.
6. Metode de producție, purificare, prelucrare și conservare a celorlalte materiale speciale din domeniul energiei nucleare, în special:
 - a) Moderatori precum apa grea, grafitul nuclear, beriliul și oxidul lui.
 - b) Elemente de structură precum zirconiu (fără hafniu), niobiu, lantan, titan, beriliu și oxizii lor, carburi și alți compuși utilizabili în domeniul energiei nucleare.

- c) Fluide de răcire precum heliu, termofluide organice, sodiu, aliaje sodiu-potasiu, bismut, aliaje plumb-bismut.

7. Metode de separare izotopică:

- a) a uraniului;
- b) a materialelor în cantități ponderabile, care pot fi utilizate la producția de energie nucleară precum litiu 6 și 7, azot 15, bor 10;
- c) a izotopilor utilizați în cantități mici pentru lucrări de cercetare.

II. Fizica aplicată în energia nucleară

1. Fizica teoretică aplicată:

- a) Reacții nucleare de joasă energie, în special reacții provocate de neutroni.
- b) Fisiune.
- c) Interacțiunea razelor ionizante și fotonilor cu materia.
- d) Teoria corpurilor solide.
- e) Studiul fuziunii, în special cu privire la comportamentul unei plasme ionizate sub acțiunea forțelor electromagnetice și asupra termodinamicii la temperaturi extrem de ridicate.

2. Fizica experimentală aplicată:

- a) Aceleași domenii specifice precum cele menționate la pct. 1 de mai sus.
- b) Studiul proprietăților elementelor transuraniene care prezintă interes pentru energia nucleară.

3. Calculul reactoarelor:

- a) Teoria neutronică macroscopică.
- b) Determinări neutronice experimentale: experiențe exponențiale și critice.
- c) Calcule termodinamice și de rezistență a materialelor.
- d) Determinări experimentale corespunzătoare.
- e) Cinetica reactoarelor, probleme de control a funcționării acestora și experimente corespunzătoare.
- f) Calcule de protecție împotriva radiațiilor și experimente corespunzătoare.

III. Chimia fizică a reactoarelor

1. Studiul modificărilor de structură fizică și chimică și de alterare a calității tehnice a diverselor materiale în reactoare sub efectul:

- a) căldurii,
- b) naturii agenților la contact,
- c) cauzelor mecanice.

2. Studiul degradărilor și al altor fenomene provocate prin iradiere:

- a) în elementele de combustibil,
- b) în elementele de structură și fluidele de răcire,
- c) în moderatorii.

3. Chimia analitică și chimia fizică aplicate părților componente ale reactoarelor.

4. Chimia fizică a reactoarelor omogene: radiochimie, coroziune.

IV. Tratarea materiilor radioactive

1. Metode de extracție de plutoniu și de uraniu ^{233}U din combustibili iradiați, de recuperare eventuală de uraniu sau de toriu.

2. Chimia și metalurgia plutoniului.

3. Metode de extracție și chimia celorlalte elemente transuraniene.

4. Metode de extracție și chimia izotopilor radioactivi utili:

a) produse de fisiune,

b) obținuți prin iradiere.

5. Concentrarea și conservarea deșeurilor radioactive inutile.

V. Aplicații ale elementelor radioactive.

Aplicații ale elementelor radioactive ca elemente care provoacă iradierea și elemente prezente ca urme, în următoarele sectoare:

a) industrie și știință,

b) terapie și biologie,

c) agricultură.

VI. Studiul efectelor nocive ale radiațiilor asupra ființelor vii.

1. Studiul detectării și măsurării radiațiilor nocive.

2. Studiul măsurilor corespunzătoare adecvate de prevenire și protecție și al normelor corespunzătoare de securitate.
3. Studiul terapiei împotriva efectelor radiațiilor.

VII. Echipamente

Studii pentru realizarea și îmbunătățirea echipamentelor special destinate, nu numai reactoarelor, ci și ansamblului instalațiilor de cercetare și industriale necesare cercetărilor enumerate mai jos. Se pot menționa, cu titlu orientativ:

1. Echipamentele mecanice următoare:
 - a) pompe pentru fluide speciale,
 - b) schimbătoare de căldură,
 - c) aparate pentru cercetare fizico-nucleară (cum ar fi sectoarele pentru viteza neutronilor),
 - d) aparatură pentru manipulare la distanță.
2. Echipamentele electrice următoare:
 - a) aparatură de detecție și măsurare a radiațiilor, de folosit în special:
 - la prospectările miniere,
 - la cercetările științifice și tehnice,
 - la controlul reactoarelor,
 - la protecția sanitară.
 - b) aparatură de comandă a reactoarelor.

c) acceleratoare de particule de joasă energie până la 10 MeV.

VIII. Aspecte economice ale producției de energie

1. Studiu comparat, teoretic și experimental al diferitelor tipuri de reactoare.
2. Studiu tehnico-economic al ciclurilor materialelor combustibile.

Anexa II

Sectoarele industriale menționate la articolul 41 din tratat

1. Extracția minereurilor de uraniu și toriu.
2. Concentrarea acestor minereuri.
3. Tratarea chimică și rafinarea concentrațiilor de uraniu și toriu.
4. Prepararea combustibililor nucleari sub toate formele lor.
5. Fabricarea elementelor de combustibil nuclear.
6. Fabricarea de hexafluorură de uraniu.
7. Producerea de uraniu îmbogățit.
8. Tratarea combustibililor iradiați în vederea separării totale sau parțiale de elementele pe care le conțin.
9. Producerea moderatorilor pentru reactoare.
10. Producerea de zirconiu fără hafniu sau a compuşilor de zirconiu fără hafniu.

11. Reactoare nucleare de toate tipurile și pentru toate scopurile de utilizare.
12. Instalații de tratament industrial a deșeurilor radioactive, stabilirea de legături cu una sau mai multe din instalațiile definite în această listă.
13. Instalații semiindustriale pentru pregătirea construcției de baze privind sectoarele 3-10.

Anexa III

Avantaje care pot fi acordate întreprinderilor comune în temeiul articolului 48 din tratat

1. a) Recunoașterea caracterului de utilitate publică, în conformitate cu legislațiile interne, pentru achizițiile imobiliare necesare amplasării de întreprinderi comune.

b) Aplicarea în conformitate cu legislațiile interne a procedurii de expropriere pentru cauza de utilitate publică în vederea realizării acestor achiziții în lipsa unui acord amiabil.
2. Acordarea de licențe prin arbitraj sau din oficiu în temeiul articolelor 17 - 23.
3. Scutirea de toate impozitele și taxele la constituirea întreprinderilor comune și de toate impozitele pe cotele de participare.
4. Scutirea de toate impozitele și taxele de transmitere percepute la achiziționarea de bunuri imobiliare, precum și a tuturor taxelor de transcripție și înregistrare.
5. Scutirea de toate impozitele directe care s-ar putea aplica întreprinderilor comune, bunurilor lor, patrimoniului și veniturilor acestora.
6. Scutirea de toate taxele vamale și de toate taxele de efect echivalent și de orice interdicție și orice restricție de import sau export, cu caracter economic și fiscal, cu privire la:
 - a) materialul științific și tehnic, cu excepția materialelor de construcție și a materialelor pentru scopuri administrative;

b) substanțele care trebuie tratate sau care au fost tratate în cadrul întreprinderilor comune.

7. Facilități de schimb prevăzute la articolul 182 alineatul (6).

8. Scutire de restricții de intrare și de ședere acordate persoanelor provenind din statele membre, angajate în serviciul întreprinderilor comune, precum și soților/soțiilor și membrilor familiilor aflați în întreținerea acestora.

Anexa IV

Lista bunurilor și produselor prevăzute de dispozițiile capitolului IX privind piața nucleară comună

Lista A¹

Minereuri de uraniu a căror concentrație de uraniu natural depășește 5% unități de masă.

Pehblendă a cărei concentrație în uraniu natural depășește 5% unități de masă.

Oxid de uraniu.

Compuși anorganici de uraniu natural, alții decât oxidul și hexafluorura.

Compuși anorganici de uraniu natural.

Uraniu natural brut și prelucrat.

Aliaje care conțin plutoniu.

Compuși organici sau anorganici de uraniu îmbogățit cu compuși organici sau anorganici de uraniu 235.

Compuși organici sau anorganici de uraniu 233.

Toriu îmbogățit cu uraniu 233.

Compuși organici sau anorganici de plutoniu.

Uraniu îmbogățit cu plutoniu.

Uraniu îmbogățit cu uraniu 235.

Aliaje care conțin uraniu îmbogățit cu uraniu 235 sau uraniu 233.

Plutoniu.

Uraniu 233.

Hexafluorură de uraniu.

Monazită.

Minereuri de toriu a căror concentrație în toriu depășește 20 % în greutate.

Urano-thorianită care conține peste 20 % toriu.

Toriu brut și prelucrat.

Oxid de toriu.

Compuși anorganici de toriu, alții decât oxidul.

Compuși organici de toriu.

Lista A²

Deuteriu și compușii săi (inclusiv apa grea) în care raportul atomilor de deuteriu și atomilor de hidrogen este mai mare de 1: 5.000 ca număr.

Parafină grea în care raportul dintre atomii de deuteriu și atomii de hidrogen este mai mare de 1: 5.000 ca număr.

Amestecuri și soluții în care raportul dintre atomii de deuteriu și atomii de hidrogen este mai mare de 1: 5.000 ca număr.

Reactoare nucleare.

Aparate pentru separarea izotopilor de uraniu prin difuzie gazoasă sau alte tehnici.

Aparate pentru producerea de deuteriu, a compușilor lui (inclusiv apa grea), derivaților, amestecurilor sau soluțiilor cu conținut în deuteriu și în care raportul dintre numărul atomilor de deuteriu și numărul atomilor de hidrogen este mai mare de 1: 5.000:

- aparate care funcționează pe bază de electroliză a apei;
- aparate care funcționează pe bază de distilare a apei, a hidrogenului lichid, etc.;
- aparate care funcționează pe bază de schimb izotopic între hidrogenul sulfurat și apă, în funcție de schimbarea de temperatură;
- aparate care funcționează pe bază de alte tehnici.

Aparate special construite pentru tratarea chimică a materiilor radioactive:

- aparate pentru separarea combustibililor iradiați:
 - pe cale chimică (prin solvenți, prin precipitare, prin schimburi de ioni etc.);
 - pe cale fizică (prin distilare fracționată etc.);
- aparate pentru tratarea deșeurilor;
- aparate pentru reciclarea combustibililor.

Vehicule special construite pentru transportul produselor cu radioactivitate puternică:

- vagoane și vagonete pentru orice ecartament de cale ferată;
- camioane;
- transportoare cu motoare;
- remorci și semiremorci și alte vehicule fără motor propriu.

Ambalaje prevăzute cu blindaj de protecție din plumb împotriva radiațiilor, pentru transport sau stocarea materiilor radioactive.

Izotopi radioactivi artificiali și compușii lor anorganici sau organici.

Manipulatoare mecanice comandate la distanță special construite pentru manipularea substanțelor cu radioactivitate mare:

- aparate mecanice de manipulare, fixe sau mobile, fără a putea fi conduse manual.

Lista B

Părți componente și piese pentru reactoarele nucleare.

Minereuri de litiu și concentrați.

Metale de calitate nucleară:

- beriliu (gluciniu) brut;
- bismut brut;
- niobiu (columbiu) brut;
- litiu brut;
- aluminiu brut;
- calciu brut;
- magneziu brut.

Trifluorură de bor.

Acid fluorhidric anhidru.

Trifluorură de clor.

Trifluorură de brom.

Hidroxid de litiu.

Fluorură de litiu.

Clorură de litiu.

Hidruură de litiu.

Carbonat de litiu.

Oxid de beriliu (glucină) de calitate nucleară.

Cărămizi refractare din oxid de beriliu nuclear.

Alte produse refractare din oxid de beriliu de calitate nucleară.

Grafit artificial sub formă de blocuri sau bare cu un conținut în bor egal de unu la un milion sau mai mic și cu o secțiune microscopică de eficacitate totală de absorbție a neutronilor termici egală cu 5 milibarni /atom sau mai mică.

Izotopi stabili separați artificial.

Separatoare electromagnetice de ioni, inclusiv spectrografele și spectrometrele de masă.

Simulatoare de reactoare (calculatoare analogice de tip special).

Manipulatoare mecanice la distanță:

- putând fi manipulate (adică utilizate manual ca o unealtă).

Pompe pentru metale în stare lichidă.

Pompe cu vid.

Schimbătoare de căldură special construite pentru o centrală nucleară.

Instrumente pentru detectarea radiațiilor (și piesele de schimb corespunzătoare) ale unuia din tipurile următoare studiate special pentru, sau putând fi adaptate la detectarea sau măsurarea radiațiilor nucleare, cum sunt particulele alfa și beta, razele gama, neutronii și protonii:

- tuburi contoare Geiger și tuburi contoare proporționale;
- instrumente de detectare sau de măsură care cuprind tuburi Geiger-Müller sau tuburilor contoare proporționale;
- camere de ionizare;
- instrumente conținând camere de ionizare
- aparate de detectare sau de măsură a radiațiilor pentru prospectările miniere, controlul reactoarelor, al aerului, al apei și al solului;
- tuburi detectoare de neutroni care utilizează bor, trifluorură de bor, hidrogen sau un element de fisiune;
- instrumente de detectare sau de măsură cu tuburi detectoare de neutroni care folosesc bor, trifluorură de bor, hidrogen sau un element de fisiune;
- cristale de scintilație montate sau cu înveliș metalic (scintilatoare solide);
- instrumente de detectare sau de măsură conținând scintilatoare lichide, solide sau gazoase;
- amplificatoare studiate special pentru măsurători nucleare, inclusiv amplificatoarele lineare, preamplificatoarele, “amplificatoarele de împărțire” și analizatorii (pulse height analysers);
- aparatură de coincidență pentru utilizare cu detectori de radiații;

- electroscopae și electrometre, inclusiv dozimetrele (dar cu excepția aparatelor destinate instruirii, electroscopelor simple cu foi metalice, a dozimetrelor special construite pentru a fi utilizate împreună cu aparatele medicale Röntgen și aparatele de măsură electrostatică);
- aparate care permit măsurarea unui curent mai slab de un micro-microamper;
- tuburi fotomultiplicatoare cu un fotocatod capabil să dea un curent cel puțin egal cu 10 microamperi/lumen și a cărui amplificare medie este mai mare decât 10^5 și mai mare decât orice alt sistem de multiplicator electric activat de ioni pozitivi;
- scale și integratoare electronice pentru detectarea de radiații.

Ciclotroni, generatoare electrostatice de tip «van de Graaf» «Cockcroft și Walton» acceleratoare lineare și alte mașini electro-nucleare cu ajutorul cărora o particulă nucleară poate fi accelerată la mai mult de 1 MeV.

Magneți special construiți pentru mașinile și aparatele menționate mai sus (ciclotroni etc.).

Tuburi de accelerare și de focalizare din tipurile folosite la spectrometrele și spectrografele de masă.

Surse electronice intense de ioni pozitivi urmând a fi utilizate împreună cu acceleratoarele de particule, spectrometrele de masă și alte aparate de acest gen.

Ferestre oglină antiradiații (geamuri de protecție):

- sticlă turnată sau laminată (oglinzi) [chiar armată sau placată în cursul fabricației], polizată sau șlefuită doar pe o față sau pe ambele fețe în plăci sau foi de formă pătrată sau rectangulară;
- sticlă turnată sau laminată (oglinzi) [șlefuită, polizată sau nu] decupată în alte forme decât pătrate, rectangulare, chiar curbate sau prelucrate altfel (tăiate oblic sau gravate etc.);
- oglinzi sau geamuri de siguranță, de asemenea prelucrate, formate din geam mățuit sau din două sau mai multe straturi de sticlă lipite între ele.

Costume de protecție împotriva radiațiilor sau a contaminărilor radioactive:

- din materiale artificiale;
- din cauciuc;
- din țesături impregnate sau acoperite cu un strat protector:
 - pentru bărbați,
 - pentru femei.

Difenil (dacă este vorba într-adevăr de hidrocarbura aromatică $C_6H_5C_6H_5$).

Trifenil.

Anexa V

Programul inițial de cercetări și de pregătire prevăzut de articolul 215 din tratat

I. Programul centrului comun

1. Laboratoare, echipamente și infrastructură.

Centrul comun cuprinde:

- a) laboratoare generale de chimie, fizică, electronică și metalurgie;
- b) laboratoare speciale pentru următoarele domenii
 - fuziune nucleară,
 - separare izotopică a elementelor, altele decât uraniu 235 (acest laborator va fi dotat cu un separator electromagnetic cu putere ridicată de rezoluție),
 - prototipuri de aparatură de prospectare,
 - mineralogie,
 - radiobiologie;
- c) un birou de standarde, dotat cu un reactor experimental propriu, specializat în măsurări nucleare pentru dozajele izotopilor, precum și în măsurări absolute ale razelor de absorbție neutronică.

2. Documentare, informații și instruire.

Centrul comun va promova un schimb vast de informații, în special în domeniile următoare:

- materii prime: metode de prospectare, exploatare, concentrare, prelucrare, prelucrare, etc.;
- fizica aplicată în energia nucleară;
- chimia fizică a reactoarelor;
- tratarea materiilor radioactive;
- aplicații ale elementelor radioactive.

Centrul va organiza cicluri de instruire specializate, în special privind formarea specialiștilor în prospectări și în domeniile de aplicare a elementelor radioactive.

Secția de documentare și studii pentru problemele de protecție sanitară menționate la articolul 39 va strânge documentația și informațiile necesare.

3. Prototipuri de reactoare

Imediat după intrarea în vigoare a tratatului, se va constitui un grup de experți. Acesta după compararea programelor naționale, va adresa Comisiei, în cel mai scurt timp posibil, recomandările corespunzătoare privind opțiunile în acest domeniu, precum și modalitățile de realizare.

Se are în vedere crearea a trei sau patru prototipuri de slabă putere și participarea, spre exemplu sub forma furnizărilor de combustibil și a moderatorilor la trei reactoare de putere.

4. Reactor de flux înalt

Centrul va trebui, ca în cel mai scurt timp posibil să dispună de un reactor de flux înalt cu neutroni rapizi pentru testarea materialelor sub iradiere.

Vor fi întreprinse studii pregătitoare în acest scop imediat după intrarea în vigoare a tratatului.

Reactorul de flux înalt va fi prevăzut cu spații experimentale largi și laboratoare de exploatare corespunzătoare.

II. Cercetări efectuate pe bază de contracte în afara centrului

O parte importantă a cercetărilor va fi efectuată pe bază de contracte în afara centrului comun în conformitate cu articolul 10. Aceste contracte de cercetări pot lua următoarele forme:

1. Cercetări complementare la cele desfășurate de centrul comun vor fi efectuate în domeniul fuziunii nucleare, separării izotopice a elementelor, altele decât uraniu 235, precum și în domeniul chimiei, fizicii, electronicii, metalurgiei și radiobiologiei.
2. Până la intrarea în funcțiune a reactorului planificat pentru testarea materialelor, centrul va putea închiria spațiile experimentale în reactoarele de flux înalt ale statelor membre.
3. Centrul va putea folosi instalațiile specializate ale întreprinderilor comune, care urmează a lua ființă conform capitolului V, încredințându-le acestora, pe bază de contract, cercetări de ordin științific general.

Repartizarea pe domenii mari de activitate a cheltuielilor necesare executării programului de cercetări și instruire

(în milioane de unități de cont U.E.P.)

	Echipament	Funcționare 1	Echipament și/sau funcționare	Total
I. Centru comun				
1. Laboratoare, echipamente și infrastructură:				
a) Laboratoare generale de chimie, fizică electronică și metalurgie.....	12			
b) Laboratoare speciale:.....				
fuziune nucleară	3,5	Anul I 1,3		
separare izotopică (cu excepția U 235)	2	Anul II 4,3		
prospectare și mineralogie	1	Anul III 6,5		
c) biroul central de măsurări nucleare	3	Anul IV 7,4		
d) alte echipamente ale centrului și sucursalelor acestuia	8	Anul V <u>8,5</u>		
e) infrastructură	8,5	28		
	38	Anul I 0,6		66

2. Documentare, informații și instruire...	1	Anul II 1,6 Anul III 1,6 Anul IV 1,6 Anul V <u>1,6</u> 7		8
<hr/>				
3. Reactoare prototipuri:				
Grup de experți pentru alegerea prototipurilor		Anul I 0,7		
Program			59,3 ²	60
<hr/>				
4. Reactor de flux înalt:				
Reactor	15	Anul IV 5,2		
Laborator	6	Anul V <u>5,2</u>		
Modernizarea echipamentului	3	10,4		
	24	10		34,4
<hr/>				
II. Cercetări efectuate pe contracte în afara centrului				
1. Completări la activitățile centrului:				
a) Chimie, fizică, electronică, metalurgie			25	
b) Fuziune nucleară.....			7,5	
c) Separare izotopică (fără U 235)			1	
d) Radiobiologie			3,1	
2. Închiriere de spații în reactoarele de flux înalt ale statelor membre			6	
3. Cercetări în cadrul întreprinderilor comune.....			4	
			46,6	46,6
			Total:	215

¹ Evaluare bazată pe un efectiv de aproximativ 1000 de persoane.

² O parte din această sumă va putea fi alocată lucrărilor efectuate pe bază de contract în afara centrului.

II. 2 Protocol privind aplicarea Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice părților Regatului Țărilor de Jos aflate în afara Europei

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE

DORIND, în momentul semnării Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice, să precizeze semnificația dispozițiilor articolului 198 din tratat pentru Regatul Țărilor de Jos -

AU CONVENIT asupra următoarelor dispoziții care sunt anexate la prezentul tratat:

Guvernul Regatului Țărilor de Jos, din motivul structurii constituționale a Regatului așa cum rezultă aceasta din Statutul din 29 decembrie 1954, va avea posibilitatea, prin derogare de la articolul 198, de a ratifica Tratatul pentru Regatul Țărilor de Jos în întregime sau pentru Regatul din Europa și pentru Noua Guinee Olandeză. În cazul în care ratificarea se va limita la teritoriul european al Regatului și la Noua Guinee Olandeză, Guvernul Regatului Țărilor de Jos va putea, în orice moment, prin notificarea Guvernului Republicii Italiene ca depozitar al instrumentelor de ratificare, să declare acest tratat aplicabil de asemenea, în Surinam, în Antilele Olandeze, în Surinam sau în Antilele Olandeze.

ÎNCHEIAT la Roma, douăzeci și cinci martie, o mie nouă sute cinci zeci și șapte

P. H. Spaak

J. Ch. Snoy et d'Oppuers

Adenauer

Hallstein

Pineau

M. Faure

Antonio Segni

Gaetano Martino

Bech

Lambert Schaus

J. Luns

J. Linthorst Homan

3. Protocol privind Statutul Curții de Justiție a Comunității Europene a Energiei Atomice

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE ALE TRATATULUI DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII EUROPENE A ENERGIEI ATOMICE

DORIND să stabilească Statutul Curții prevăzut la articolul 160 din acest tratat,

AU DESEMENAT, cu acest scop, în calitate de plenipotențari ai lor:

Maiestatea Sa Regele Belgienilor, pe:

Baronul J. Ch. Snoy et d'Oppuers, secretar general în Ministerul Afacerilor Economice, Președintele delegației belgiene la Conferința interguvernamentală;

Președintele Republicii Federale Germania, pe:

Prof. dr. Carl Friedrich Ophüls, ambasador al Republicii Federale Germania, Președintele delegației germane la Conferința interguvernamentală,

Președintele Republicii Franceze, pe:

dl. Robert Marjolin, profesor titular al facultăților de drept, Vicepreședintele delegației franceze la Conferința interguvernamentală,

Președintele Republicii Italiene, pe:

Dl V. Badini Confalonieri, subsecretar de stat pentru afaceri externe, Președintele delegației italiene la Conferința interguvernamentală,

Alteța Sa Regală Marea Ducesă de Luxemburg, pe:

Dl Lambert Schaus, ambasador al Marelui Ducat al Luxemburgului, Președintele delegației luxemburgheze la Conferința interguvernamentală,

Maiestatea Sa Regina Țărilor de Jos, pe:

Dl J. Linthorst Homan, conducător al delegației olandeze la Conferința interguvernamentală,

CARE, după ce au făcut schimb de depline puteri, recunoscute ca fiind sub formă valabilă și în forma cuvenită,

CONVIN asupra dispozițiilor care urmează și care sunt anexate Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

ARTICOLUL 1

Curtea de Justiție, instituită prin articolul 3 din tratat, se constituie și își exercită funcțiile în conformitate cu dispozițiile tratatului și ale prezentului statut.

TITLUL I

Statutul judecătorilor și al avocaților generali

ARTICOLUL 2

Înainte de intrarea în funcție, fiecare judecător depune, în ședință publică, jurământul de exercitare a funcțiilor sale în mod imparțial și cu conștiinciozitate și de păstrare a secretului deliberărilor.

ARTICOLUL 3

Judecătorii beneficiază de imunitate de jurisdicție. Pentru acțiunile întreprinse de aceștia în calitate oficială, inclusiv pentru afirmațiile lor oficiale, orale sau în scris, judecătorii continuă să beneficieze de imunitate și după încetarea funcțiilor lor.

Curtea poate ridica imunitatea în ședință plenară.

În cazul în care, imunitatea fiindu-i ridicată, se declanșează acțiunea penală împotriva unui judecător, acesta nu va putea fi judecat, în nici unul dintre statele membre, decât de instanța supremă a statului membru respectiv, în a cărei competență intră soluționarea acțiunilor penale intentate magistraților.

ARTICOLUL 4

Judecătorii nu au dreptul să exercite nici un fel de funcții politice sau administrative.

Cu excepția unei derogări acordate cu titlu excepțional de către Consiliu, aceștia nu au dreptul să desfășoare nici un fel de activitate profesională remunerată sau nu.

În momentul preluării funcției, aceștia își iau angajamentul solemn ca, pe durata exercitării funcției și după încetarea acesteia, să îndeplinească obligațiile care decurg din funcție, îndeosebi obligația de a manifesta onestitate și reținere în acceptarea anumitor funcții sau avantaje după încetarea funcției lor.

În caz de îndoială, Curtea decide.

ARTICOLUL 5

Cu excepția numirilor de noi membri, care au loc cu regularitate, precum și a cazurilor de deces, funcțiile unui judecător încetează prin demisie.

În cazul demisiei unui judecător, scrisoarea de demisie este adresată președintelui Curții, pentru a fi transmisă președintelui Consiliului. Prin această ultimă notificare, postul devine vacant.

Cu excepția cazurilor în care se aplică articolul 6, fiecare judecător rămâne titularul postului respectiv până când succesorul său îi va prelua funcțiile.

ARTICOLUL 6

Judecătorii pot fi înlăturați din funcție sau pot fi declarați decăzuți din drepturile lor la pensie sau la alte avantaje echivalente dacă, potrivit aprecierii unanime a judecătorilor și avocaților generali ai Curții, nu mai îndeplinesc condițiile necesare sau obligațiile care rezultă din mandatul lor. Cei în cauză nu participă la aceste deliberări.

Grefierul comunică decizia Curții președinților Adunării și Comisiei și o notifică președintelui Consiliului.

În cazul unei decizii de înlăturare din funcție a unui judecător, această ultimă notificare antrenează vacanța respectivului post de judecător.

ARTICOLUL 7

Judecătorii ale căror funcții încetează înainte de expirarea mandatului lor sunt înlocuiți pentru perioada rămasă din mandatul respectiv.

ARTICOLUL 8

Dispozițiile articolelor 2-7 se aplică avocaților generali.

TITLUL II

Organizarea

ARTICOLUL 9

Grefierul depune jurământ în fața Curții că își va exercita funcțiile cu imparțialitate și conștiinciozitate și că nu va divulga nimic din secretul deliberărilor.

ARTICOLUL 10

Curtea se ocupă de suplinirea grefierului în cazul apariției unor piedici în exercitarea funcției de către acesta.

ARTICOLUL 11

Curții i se repartizează funcționari și alți angajați publici, pentru a-i permite acestora să își ducă sarcinile la bun sfârșit. Aceștia sunt subordonați grefierului și se află sub autoritatea președintelui.

ARTICOLUL 12

La propunerea Curții, Consiliul, hotărând în unanimitate, poate să prevadă numirea de raportori adjuncți și să definească statutul acestora. Raportorii adjuncți pot fi chemați, în condițiile regulamentului de procedură, să participe la instrumentarea cazurilor aflate pe rolul Curții și să colaboreze cu judecătorul raportor.

Raportorii adjuncți, aleși dintre personalitățile care oferă toate garanțiile de independență și făcând dovada calificărilor juridice necesare, sunt numiți de către Consiliu. Aceștia depun jurământ în fața

Curții că își vor exercita funcțiile cu imparțialitate și conștiinciozitate și că nu vor divulga nimic din secretul deliberărilor.

ARTICOLUL 13

Judecătorii, avocații generali și grefierul au obligația de a locui la sediul Curții.

ARTICOLUL 14

Curtea funcționează permanent. Durata vacanțelor judecătorești este stabilită de Curte, în funcție de necesitățile de serviciu.

ARTICOLUL 15

Curtea poate pronunța hotărâri valabile numai cu un număr impar de judecători. Hotărârile adoptate de Curte în ședințe plenare sunt valabile dacă sunt prezenți cinci judecători. Hotărârile camerelor nu sunt valabile decât dacă sunt luate de trei judecători; în cazul în care un judecător membru al unei camere este indisponibil, se poate apela la un judecător dintr-o altă cameră, în condiții stabilite prin regulamentul de procedură.

ARTICOLUL 16

Judecătorii și avocații generali nu pot participa la soluționarea nici unei cauze în care au intervenit anterior, în calitate de împuterniciți, consilieri sau avocați ai uneia dintre părți sau asupra căreia au fost chemați să se pronunțe ca membri ai unei instanțe, ai unei comisii de anchetă sau în altă calitate.

În cazul în care, dintr-un motiv special, un judecător sau un avocat general consideră că nu poate participa la judecarea sau examinarea unei anumite cauze, trebuie să îl informeze pe președinte. În cazul în care, dintr-un motiv anume, președintele consideră că un judecător sau un avocat general nu poate participa la deliberări sau la luarea deciziei într-o cauză anume, îl va informa pe cel în cauză.

Curtea decide, în cazul în care apare vreo dificultate cu privire la aplicarea prezentului articol.

Nici o parte nu își poate întemeia solicitarea de modificare a compunerii Curții sau a uneia dintre camerele acesteia invocând cetățenia unui judecător sau absența din componența Curții sau a uneia dintre camerele acesteia a unui judecător care să aibă aceeași cetățenie ca și partea în cauză.

TITLUL III

Procedură

ARTICOLUL 17

Statele, precum și instituțiile Comunității sunt reprezentate în fața Curții de către un împuternicit numit pentru fiecare cauză în parte; împuternicitul poate fi asistat de un consilier sau de un avocat înscris în baroul unuia dintre statele membre.

Celelalte părți trebuie să fie reprezentate de un avocat înscris în baroul unuia din statele membre.

Împuterniciții, consilierii și avocații care compar în fața Curții beneficiază, potrivit prevederilor regulamentului de procedură, de drepturile și garanțiile necesare exercitării independente a funcțiilor lor.

Față de consilierii și avocații care compar în fața Curții, aceasta beneficiază, potrivit aceluiași regulament de procedură, de prerogativele uzuale conferite instanțelor judecătorești.

Profesorii universitari care sunt cetățeni ai statelor membre a căror legislație le recunoaște dreptul de a pleda în fața instanței în favoarea unei părți beneficiază în fața Curții de același statut conferit avocaților prin prezentul articol.

ARTICOLUL 18

Procedura în fața Curții comportă două etape: una scrisă și una orală.

Procedura scrisă cuprinde comunicarea adresată părților și acelor instituții ale Comunității, ale căror decizii fac obiectul procedurii, plângerilor, memoriilor, apărărilor și explicațiilor, iar după caz și a replicilor, precum și a tuturor actelor justificative și documentelor relevante sau a copiilor lor certificate pentru conformitate.

Comunicările sunt făcute de către greșier, în ordinea și în cadrul termenelor stabilite prin regulamentul de procedură.

Procedura orală cuprinde lectura raportului prezentat de către un judecător raportor, audierea de către Curte a împuternicișilor, consilierilor și avocașilor și a concluziilor avocatului general, la care se adaugă, după caz, audierea martorilor și a experșilor.

ARTICOLUL 19

Curtea este sesizată printr-o plângere adresată greșierului. Plângerea trebuie să conșină numele și adresa reclamantului, calitatea semnatarului, partea împotriva căreia este îndreptată plângerea, obiectul litigiului, pretenșile reclamantului și o scurtă prezentare a motivelor invocate.

După caz, plângerea trebuie însoșită de actul a cărui anulare se solicită sau, în situașia reglementată de articolul 148 din prezentul tratat, de un document din care să rezulte data citașiei prevăzute în articolul menșionat. În cazul în care aceste probe nu au fost anexate plângerii, greșierul îi solicită reclamantului să le prezinte într-un termen rezonabil fără ca plângerea să poată fi respinsă în cazul în care prezentarea actelor necesare are loc după expirarea termenului de înaintare a plângerii.

ARTICOLUL 20

În cazurile prevăzute la articolul 18 din prezentul tratat, sesizarea Curșii are loc prin acșione depusă la biroul greșierului. Acșionea trebuie să conșină numele și adresa reclamantului, calitatea semnatarului, decizia împotriva căreia este formulată acșionea, părșile adverse, obiectul litigiului, cererile și o scurtă descriere a motivelor pentru care a fost înaintată acșionea.

Acșionea trebuie însoșită de o copie autenticată a deciziei atacate a Comitetului de Arbitraj.

În cazul în care Curtea respinge acșionea, decizia Comitetului de Arbitraj devine definitivă.

În cazul anulării de către Curte a deciziei Comitetului de arbitraj, procedura poate fi reluată, la solicitarea uneia dintre părșile implicate în proces, în fașa Comitetului de Arbitraj. Acesta trebuie să se conformeze aprecierilor legale formulate de Curte.

ARTICOLUL 21

În cazurile prevăzute la articolul 150 din prezentul tratat, notificarea Curții cu privire la decizia unei instanțe judecătorești dintr-un stat membru, prin care se suspendă o procedură și se sesizează Curtea, cade în sarcina instanței naționale respective. Această decizie este transmisă apoi de către grefierul Curții părților implicate, statelor membre și Comisiei, precum și Consiliului, în cazul în care se contestă valabilitatea sau interpretarea unei acțiuni a acestuia.

În termen de două luni de la această ultimă notificare, părțile, statele membre, Comisia și, după caz, Consiliul pot înainta Curții memorii sau observații scrise.

ARTICOLUL 22

Curtea poate solicita părților toate documentele și informațiile pe care le consideră necesare. În caz de refuz, Curtea ia notă de aceasta.

De asemenea, Curtea le poate solicita statelor membre și instituțiilor care nu sunt părți în proces toate informațiile pe care le consideră necesare în vederea soluționării litigiului.

ARTICOLUL 23

Curtea poate încredința, oricând și la libera sa alegere, efectuarea de expertize unor persoane, asociații de persoane, birouri, comisii sau instituții.

ARTICOLUL 24

Pot fi audiați martori, în condițiile stabilite prin regulamentul de procedură.

ARTICOLUL 25

Potrivit regulamentului de procedură, Curtea poate exercita, în caz de neprezentare a martorilor, prerogativele conferite în general instanțelor, având dreptul de a dispune aplicarea de amenzi.

ARTICOLUL 26

Martorii și experții pot fi audiați sub prestare de jurământ rostit în formula stabilită prin regulamentul de procedură sau conform modalităților prevăzute de legislația internă aplicabilă martorului sau a expertului.

ARTICOLUL 27

Curtea poate dispune ca un martor sau un expert să fie audiat de autoritatea judiciară de la domiciliul său.

Această dispoziție, în conformitate cu prevederile regulamentului de procedură, trebuie adresată spre executare autorității judiciare de resort. Elementele rezultând din executarea dispoziției de către comisia rogatorie sunt trimise Curții potrivit aceluiași prevederi.

Curtea suportă cheltuielile și le pune, după caz, în sarcina părților.

ARTICOLUL 28

Fiecare stat membru tratează orice încălcare a jurământului de către martori și experți ca pe o încălcare a legii comisă în fața unei instanțe naționale de drept civil. La sesizarea Curții, statul îi urmărește pe autorii acestei încălcări în fața instanței naționale de resort.

ARTICOLUL 29

Audierea este publică în afară de cazul în care, din motive grave, Curtea decide altfel, din oficiu sau la solicitarea părților.

ARTICOLUL 30

În cursul dezbaterilor, Curtea poate audia atât experții și martorii, cât și părțile. Acestea din urmă nu pot pleda însă decât prin reprezentanții lor împuterniciți.

ARTICOLUL 31

Pentru fiecare audiere se întocmește un proces-verbal semnat de președinte și de grefier.

ARTICOLUL 32

Lista audierilor pe rol se stabilește de către președinte.

ARTICOLUL 33

Deliberările Curții sunt și rămân secrete.

ARTICOLUL 34

Hotărârile sunt motivate. Acestea conțin numele judecătorilor care au deliberat.

ARTICOLUL 35

Hotărârile sunt semnate de președinte și de greșier. Acestea sunt citite în ședință publică.

ARTICOLUL 36

Curtea decide în privința cheltuielilor.

ARTICOLUL 37

Președintele Curții poate decide, după o procedură sumară, derogând, dacă este cazul și potrivit regulamentului de procedură, de la anumite prevederi ale prezentului statut, asupra cererilor de suspendare, conform articolului 157 din prezentul tratat, de adoptare a unor măsuri provizorii, conform articolului 158 sau de suspendare a executării silite, conform ultimului paragraf al articolului 164.

În cazul în care președintele este indisponibil, acesta va fi înlocuit de un alt judecător în condițiile stabilite de regulamentul de procedură.

Dispoziția dată de președinte sau de înlocuitorul acestuia are caracter provizoriu și nu anticipează decizia de fond a Curții.

ARTICOLUL 38

Statele membre și instituțiile Comunității pot interveni în litigiile supuse Curții spre soluționare.

De acest drept beneficiază toate celelalte persoane care dovedesc un interes îndreptățit în soluționarea unui litigiu supus Curții, exceptate fiind litigiile dintre statele membre, dintre instituțiile comunității sau dintre statele membre, pe de o parte, și instituțiile Comunității, pe de altă parte.

Cererile de intervenție nu pot avea alt obiect decât susținerea cererilor uneia dintre părți.

ARTICOLUL 39

În cazul în care partea pârâtă, care a fost introdusă în mod legal în cauză, nu își depune cererile în scris, hotărârea se pronunță în lipsă. Hotărârea este opozabilă în termen de o lună de la notificarea acesteia. În absența unei decizii contrare a Curții, opoziția nu suspendă executarea hotărârii pronunțate în lipsă.

ARTICOLUL 40

În cazurile și condițiile stabilite de regulamentul de procedură, statele membre, instituțiile Comunității și toate celelalte persoane fizice sau juridice pot intenta o acțiune, în calitate de părți terțe, împotriva hotărârilor pronunțate fără introducerea lor în cauză, dacă aceste hotărâri le lezează drepturile.

ARTICOLUL 41

În cazul în care există dubii cu privire la sensul și efectul unei hotărâri, Curtea are sarcina de a o interpreta, la cererea unei părți sau a unei instituții a Comunității, care face dovada unui interes justificat față de hotărârea respectivă.

ARTICOLUL 42

Revizuirea unei hotărâri nu poate fi solicitată Curții decât în cazul relevării unui fapt de o importanță decisivă, care, înainte de pronunțarea hotărârii, nu era cunoscut nici de Curte și nici de partea care a solicitat revizuirea.

Procedura de revizuire se deschide printr-o hotărâre a Curții care constată în mod expres existența unui fapt nou, îi recunoaște acestuia caracteristicile necesare deschiderii procedurii de revizuire și, în consecință, declară cererea de revizuire ca fiind admisă.

Nici o cerere de revizuire nu mai poate fi înaintată după expirarea unui termen de zece ani de la pronunțarea hotărârii.

ARTICOLUL 43

Prin regulamentul de procedură se vor stabili termene speciale care țin cont de distanțe.

Depășirea termenelor nu antrenează nici o consecință negativă de natură juridică pentru persoana în cauză, dacă aceasta face dovada intervenirii unui caz fortuit sau de forță majoră.

ARTICOLUL 44

Acțiunile în materie de răspundere extracontractuală împotriva Comunității se prescriu după cinci ani de la data producerii faptului care le-a declanșat. Termenul de prescripție se întrerupe prin acțiunea înaintată Curții sau prin cerere prealabilă adresată de partea vătămată instituției de resort a Comunității. În acest ultim caz, acțiunea trebuie înaintată în termenul de două luni prevăzut de articolul 146; după caz, se aplică dispozițiile articolului 148 paragraful doi.

ARTICOLUL 45

Regulamentul de procedură al Curții prevăzut la articolul 160 din prezentul tratat conține, în afara dispozițiilor care vor fi stabilite conform prezentului statut, toate celelalte prevederi necesare pentru aplicarea și, dacă este cazul, pentru completarea acestuia.

ARTICOLUL 46

Consiliul, hotărând în unanimitate, poate aduce completări prezentului statut, în vederea adaptării lui la necesitățile care rezultă din aplicarea măsurilor conform articolului 137 ultimul paragraf din prezentul tratat.

ARTICOLUL 47

Imediat după depunerea jurământului, președintele Consiliului procedează la stabilirea prin tragere la sorți a judecătorilor și a avocaților generali ale căror posturi urmează a fi reînnoite, la încheierea primilor trei ani, conform articolului 139 paragraful al doilea și paragraful al treilea din prezentul tratat.

DREPT CARE, subsemnații plenipotențari au semnat prezentul Protocol.

ÎNCHEIAT la Bruxelles la șaptesprezece aprilie una mie nouă sute cincizeci și șapte.

J. Ch. Snoy et d'Oppuers

C. F. Ophüls

Robert Marjolin

Vittorio Badini

Lambert Schaus

J. Linthorst Homan

4. Protocol privind privilegiile și imunitățile Comunității Europene a Energiei Atomice

ÎNALTELE PĂRȚI CONTRACTANTE ALE TRATATULUI DE INSTITUIRE A COMUNITĂȚII EUROPENE A ENERGIEI ATOMICE

CONSIDERÂND că, în temeiul articolului 191 din prezentul tratat, Comunitatea beneficiază pe teritoriile statelor membre de imunitățile și privilegiile necesare pentru îndeplinirea misiunii sale, în condițiile stabilite printr-un protocol separat,

AU DESEMNET, în vederea încheierii acestui protocol, în calitate de plenipotențari ai lor:

Maiestatea Sa Regele Belgienilor, pe:

Baronul J. Ch. Snoy et d'Oppuers, Secretar General în Ministerul Afacerilor Economice, Președintele delegației belgiene la Conferința interguvernamentală;

Președintele Republicii Federale Germania, pe:

Prof. dr. Carl Friedrich Ophüls, ambasador al Republicii Federale Germania, Președintele delegației germane la Conferința interguvernamentală,

Președintele Republicii Franceze, pe:

dl. Robert Marjolin, profesor titular al facultăților de drept, Vicepreședintele delegației franceze la Conferința interguvernamentală,

Președintele Republicii Italiene, pe:

dl. V. Badini Confalonieri, Subsecretar de stat pentru afaceri externe, Președintele delegației italiene la Conferința interguvernamentală,

Alteța Sa Regală Marea Ducesă de Luxemburg, pe:

dl. Lambert Schaus, ambasador al Marelui Ducat al Luxemburgului, Președintele delegației luxemburgheze la Conferința interguvernamentală,

Maiestatea Sa Regina Țărilor de Jos, pe:

dl. J. Linthorst Homan, conducător al delegației olandeze la Conferința interguvernamentală,

CARE, după ce au făcut schimb de depline puteri, recunoscute ca fiind sub formă valabilă și în forma cuvenită,

CONVIN asupra dispozițiilor care urmează și care sunt anexate Tratatului de instituire a Comunității Europene a Energiei Atomice.

CAPITOLUL 1

Patrimoniul, fondurile fixe, activele și operațiunile Comunității

ARTICOLUL 1

Spațiile și clădirile Comunității sunt inviolabile. Acestea sunt exceptate de la percheziție, rechiziție, confiscare sau expropriere. Patrimoniul și activele Comunității nu pot face obiectul nici unei măsuri administrative sau judiciare de constrângere fără autorizație din partea Curții de Justiție.

ARTICOLUL 2

Arhivele Comunității sunt inviolabile.

ARTICOLUL 3

Comunitatea, activele sale, veniturile și alte bunuri sunt scutite de orice impozit direct.

Guvernele statelor membre iau, ori de câte ori este posibil, măsuri adecvate în vederea anulării sau rambursării sumei reprezentând impozitele indirecte și taxele pe vânzări care intră în prețul bunurilor fixe și mobile în cazul în care Comunitatea, pentru uz oficial, face achiziții importante al căror preț cuprinde impuneri și taxe de această natură. Totuși, aplicarea acestor măsuri nu trebuie să aibă drept efect denaturarea concurenței în cadrul Comunității.

Nu se acordă nici o scutire cu privire la impozitele, taxele și impunerile care nu constituie decât simpla remunerare a serviciilor de utilitate generală.

ARTICOLUL 4

Comunitatea este scutită de orice taxe vamale, interdicții și restricții cu privire la importul și exportul articolelor destinate uzului său oficial; articolele astfel importate nu vor fi cedate contra cost sau gratuit pe teritoriul țării în care sunt introduse decât dacă condițiile sunt permise de guvernul acelei țări.

Comunitatea este în egală măsură scutită de orice taxe vamale, interdicții și restricții cu privire la importul și exportul publicațiilor sale.

CAPITOLUL 2

Comunicarea și permisele de liberă trecere

ARTICOLUL 5

Pentru comunicările oficiale și transmiterea tuturor documentelor aferente, instituțiile Comunității beneficiază, pe teritoriul fiecărui stat membru, de regimul acordat de către statul respectiv misiunilor diplomatice.

Corespondența, precum și celelalte informații oficiale ale instituțiilor Comunității nu pot fi cenzurate.

ARTICOLUL 6

Permisele de liberă trecere, a căror formă este stabilită de Consiliu și care sunt recunoscute de către autoritățile statelor membre ca documente valabile de călătorie, sunt eliberate pentru membrii și agenții instituțiilor Comunității de către președinții acestora. Aceste permise de liberă trecere sunt eliberate funcționarilor și agenților în condițiile stabilite prin statutul prevăzut la articolul 186 din tratat.

Comisia poate încheia acorduri în vederea recunoașterii acestor permise de liberă trecere ca documente valabile de călătorie pe teritoriile unor state terțe.

CAPITOLUL 3

Membrii Adunării

ARTICOLUL 7

Nu se impun nici un fel de restricții administrative sau de altă natură în privința liberei circulații a membrilor Adunării spre locul de desfășurare a reuniunii Adunării sau la întoarcere.

Membrii Adunării beneficiază în privința formalităților vamale și a controlului valutar:

- a) din partea propriului guvern, de aceleași facilități precum cele recunoscute înalților funcționari aflați în străinătate în misiune oficială temporară;
- b) din partea guvernelor celorlalte state membre, de aceleași facilități precum cele recunoscute reprezentanților guvernelor străine în misiune oficială temporară.

ARTICOLUL 8

Membrii Adunării nu pot fi cercetați, reținuți sau urmăriți datorită opiniilor sau voturilor exprimate în cadrul exercitării funcțiilor lor.

ARTICOLUL 9

Pe durata sesiunilor Adunării, membrii acesteia beneficiază:

- a) pe teritoriul național, de imunitățile recunoscute membrilor parlamentului propriei țări;
- b) pe teritoriul oricărui alt stat membru, de exceptare privind orice măsură de detenție sau urmărire penală.

Imunitatea este valabilă inclusiv pe perioada deplasării la locul reuniunii Adunării, cât și la întoarcere.

Imunitatea nu poate fi invocată în caz de flagrant delict și nici nu poate constitui o piedică pentru Adunare de a ridica imunitatea unuia dintre membri.

CAPITOLUL 4

Reprezentanții statelor membre care participă la lucrările instituțiilor Comunității

ARTICOLUL 10

Reprezentanții statelor membre care participă la lucrările instituțiilor Comunității, consilierii acestora și experții tehnici beneficiază, pe perioada exercitării funcțiilor lor, a călătoriei spre locul de desfășurare a reuniunii și retur, de privilegiile, imunitățile sau facilitățile obișnuite.

Prezentul articol se aplică în egală măsură membrilor organelor consultative ale Comunității.

CAPITOLUL 5

Funcționarii și agenții Comunității

ARTICOLUL 11

Pe teritoriul fiecăruia dintre statele membre și indiferent de cetățenia lor, funcționarii și agenții Comunității menționați la articolul 186 din tratat:

- a) beneficiază, în temeiul dispozițiilor articolelor 152 și 188 din tratat, de imunitate de jurisdicție pentru actele comise de aceștia, inclusiv afirmațiile scrise sau verbale în calitatea lor oficială; aceștia beneficiază de imunitate și după încetarea funcțiilor lor;
- b) nu sunt supuși, nici ei și nici soții/soțiile sau membrii de familie aflați în întreținerea lor, dispozițiilor privind limitarea imigrației și formalităților de înregistrare pentru străini;
- c) beneficiază, cu privire la reglementările monetare sau de schimb, de facilitățile recunoscute în mod obișnuit funcționarilor organizațiilor internaționale;
- d) beneficiază de dreptul de a importa, fără taxe vamale, din țara în care au avut ultima reședință sau din țara de origine, mobilierul și bunurile personale cu ocazia numirii în funcție în țara respectivă și de dreptul de a-și reexporta, fără taxe vamale, mobilierul și bunurile personale la încheierea misiunii în țara de destinație, sub rezerva ca guvernul țării de destinație să considere aceste condiții, fie într-un caz, fie în celălalt, ca fiind necesare;

e) beneficiază de dreptul de a importa, fără taxe vamale, automobilele personale, achiziționate din țara unde au avut ultima reședință sau din țara lor de origine în condițiile pieței interne din țara de destinație și de a le reexporta, fără taxe vamale, sub rezerva potrivit căreia, guvernul țării de destinație consideră aceste condiții, fie într-un caz fie în celălalt, ca fiind necesare.

ARTICOLUL 12

În condițiile și respectând procedura stabilite de către Consiliu cu privire la propunerile formulate de Comisie în termen de un an de la intrarea în vigoare a tratatului, toate indemnizațiile, salariile și retribuițiile plătite de Comunitate funcționarilor acesteia sunt impozitate.

Sunt scutite de impozitarea națională indemnizațiile, salariile și retribuițiile plătite de Comunitate propriilor funcționari și agenți.

ARTICOLUL 13

În vederea aplicării impozitelor pe venituri și averi, a drepturilor de succesiune, precum și a convențiilor, în scopul evitării dublei impuneri convenite între statele membre ale Comunității, funcționarii și agenții Comunității care, din motive exclusiv legate de exercitarea funcțiilor în serviciul Comunității, își stabilesc reședința pe teritoriul unei țări membre, alta decât țara de domiciliu fiscal la data intrării în serviciul Comunității, sunt considerați atât în țara de reședință, cât și în cea de domiciliu ca și cum și-ar fi păstrat domiciliul în țara lor de origine, dacă aceasta din urmă este membră a Comunității. Această convenție se aplică în egală măsură asupra soților/soțiilor, în măsura în care aceștia/acestea nu desfășoară activități profesionale proprii, precum și asupra copiilor care, conform prevederilor acestui articol, fac parte din categoria persoanelor aflate în grija și întreținerea acestora.

Bunurile mobile aparținând persoanelor menționate în paragraful anterior și care se află pe teritoriul statului de reședință provizorie sunt scutite de impozit la succesiune în acest stat; pentru stabilirea impozitării, bunurile mobile se consideră ca aflându-se în statul de domiciliu fiscal, sub rezerva drepturilor statelor terțe și a aplicării eventuale a dispozițiilor și convențiilor internaționale referitoare la dubla impunere.

Domiciliile dobândite numai în scopul exercitării de funcții în serviciul altor organizații internaționale nu sunt avute în vedere în aplicarea dispozițiilor prezentului articol.

ARTICOLUL 14

Consiliul, hotărând în unanimitate la propunerea Comisiei formulată în termen de un an de la data intrării în vigoare a tratatului, stabilește regimul prestațiilor sociale aplicabile funcționarilor și agenților Comunității.

ARTICOLUL 15

Consiliul, hotărând la propunerea Comisiei și după consultarea celorlalte instituții interesate, stabilește categoriile de funcționari și agenți ai Comunității cărora li se aplică, total sau parțial, dispozițiile articolelor 11, 12 paragraful doi și 13.

Numele, pozițiile și adresele funcționarilor care fac parte din aceste categorii sunt comunicate periodic guvernelor statelor membre.

CAPITOLUL 6

Privilegiile și imunitățile misiunilor de pe lângă Comunitate

ARTICOLUL 16

Statul membru pe teritoriul căruia se află sediul Comunității acordă misiunilor statelor terțe acreditate pe lângă Comunitate imunitățile diplomatice obișnuite.

CAPITOLUL 7

Dispoziții generale

ARTICOLUL 17

Privilegiile, imunitățile și facilitățile sunt acordate funcționarilor și agenților Comunității exclusiv în interesul acesteia din urmă.

Fiecare instituție a Comunității are libertatea de a ridica imunitatea acordată unui funcționar sau agent în toate cazurile în care apreciază că, ridicarea acestei imunități nu contravine intereselor Comunității.

ARTICOLUL 18

În aplicarea prezentului protocol, instituțiile Comunității acționează de comun acord cu autoritățile responsabile ale statelor membre interesate.

ARTICOLUL 19

Articolele 11 - 14 și articolul 17 se aplică membrilor Comisiei.

ARTICOLUL 20

Articolele 11 - 14 și articolul 17 se aplică judecătorilor, avocaților generali, greșierului și raportorilor adjuncți ai Curții de Justiție, fără să aducă atingere dispozițiilor articolului 3 din Protocolul privind Statutul Curții de Justiție referitor la imunitatea de jurisdicție a judecătorilor și avocaților generali.

DREPT CARE, subsemnații plenipotențari au semnat prezentul protocol.

ÎNCHEIAT la Bruxelles la șaptesprezece aprilie una mie nouă sute cincizeci și șapte.

J. Ch. Snoy et d'Oppuers

C. F. Ophüls

Robert Marjolin

Vittorio Badini

Lambert Schaus

J. Linthorst Homan